Ն. 517 — 1887 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 13 ՇՈՒՐԱՆ — 1304 ՁԷՄԱՁԻ ԻԻ. ԱՒԲԸ 1 — ԻՒԶԻՒՆՁԻ ՄԷՆ

40 ԲԱՐԱ

ՁԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻՓԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻԻՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎԱՄԻ ԿԱՋԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 ԱՅԼԷՏ	6 ԱՅԼԷՏ	3 ԱՅԼԷՏ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	200 ՂՐ.	105 ՂՐ.	55 ՂՐ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիէյ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մինչի, Շնչի վէ Յունիսի սահիպէ ղրշ. 6
Հիւնիսիւ սահիպէ . . . . . » 3

Մէվզատը նաֆիյա տարը պէնտիր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրմ օլունմայան էվրաք իստէ օլունմայաճագ տրը։

Իսթանպուլ, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպասանտա տրը։ Գեազիթէի մէվզատա հաղորդուա կաղէթանէն սահիպ վէ մէսուլը ՑԻԳԻՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

Կ ԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գաւլկարիսթան մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչուն պիր միւտաէթէն պէրու իճրա պուլուրլան միւզաքէրաթը Էնկլիսթէրէնիյի նէթայիճինտէն օպրադ ճանիպը հիւքիւմէթը Սէնիյէ Գուլկարիսթանա սուրէթը ֆէվտէն Գուլկարիսթանա սուրէթը գէլատէտ պիր մէմուր կէօնտէրիլմէսի լազըմ կէլէրէք, մահքէմէի թէմիզ պաշ միւտաաիի ումումիսի Բիզա պէյ հազրէթլէրինին զիքր օրնան մէմուրիյէթէ թաէինինէ տաիր սուտուր իստէն իրատէի Սէնիյէ տիւն Գապը Ալիյէ թէպլիղ պույուրը մշ տրը։

Բիզա պէյ հազրէթլէրի՝ Տէրսաատէթէ Գուլկար մէպուպաչրնտան Մ. Կրէգօֆ վէ Մ. Գաչէֆ իլէ պէրապէր եա պու ագչամ վէ եաիսօ եարին սապահ Սոֆիյա միթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Գուլկարիսթան մէմուրը մախսուսը Մ. Վուլգովիչ՝ տիւն Գապը Ալիյէ կիտէրէք Սատրազամ հազրէթլէրինէ պազը մաարուզաթտա պուլունմուշ տրը։

Կէլէճէք սէնէ պիւտժէսինին թէտգիգի զրմինտա Մալիյէ նազրը Գազազեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրինին թահսիր ըլյասէթինտէ օլմագ, վէ մէճլիսը Մալիյէ բէիսի Իսրահիմ էֆէնտի, Նաֆիա վէ Թիճարէթ նէզարէթի մուհասէպէճիսի Սաատի պէյ, Յուսունը Ումումիյէ գօմիսէրի Նազիֆ էֆէնտի, մէսքիւրէաթ միտրի Սիւլէյման Սաատի էֆէնտի, Տիվանը Մուհասէպէ ազասընտան Հիլմի էֆ. հազարմը իլէ, Գապը Սէրասքէրի գալէմէրի բէիսլէրինտէն Ահմէտ պէյտէն միւրէքէպ պուլունմադ իւզրէ Մալիյէ նէզարէթինտէ պիր գօմիսիոնը մախսուս թէշքիլինէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր եմմիշլեր։

—

Մալիյէ նազրը Գազազեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրի՝ ահվալը հազրէրի մալիյէտէն տօպլը իլի ճիհէթէտէն մաաշ ալմասը գալտէի թասարրուֆիյէյ մուվաֆրգ օլմայաճաղընտան, Խազինէի Խասսա Շահանէտէն մուխասսա օլան մաաշա իտարէ իտիլմէք իւզրէ Մալիյէ նէզարէթի մաաշընին խազինէմանտէ իտիլմէսինի իսթիտա եմմիշ օլմաղլա, բաշի միշարէլէյհ հազրէթլէրինէ Մալիյէ նէզարէթինէ մուխասսա օլան մաաշընը նըսֆը թասսիս պույուրըմշ տրը։

—

Ամէրիգատա վագը Շնայտրը նամ թօք ֆապրիգասընին ահսիպի Մ. Շնայտրը՝ ֆապրիգասընտա նէվիճատ իմալ իտիլմիշ օլան պիր ատէտ թօքու նիւմունէ օլարագ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ թագտիմ եմմէք իւզրէ տիւն Տէրսաատէթէ վիրուտ եմմիշ, վէ մէզքուր թօք տախի պիր գաչ կիւն ագտէմ կիւլլէրի իլէ պէրապէր Տէրսաատէթէ վասրլ օլմուշ տրը։

—

Սու գումբանեասը մարիֆէթիյլէ Տէրգօս կէօրլենտէն Սթամպօլ ճիհէթինէ տախի սու ագրթորրլմասը մատտէսինի թէտգիգէ մէմուրէն Գապը Ալիտէ թէշէքքիւլ եմմիշ օլան գօմիսիոնը մախսուսը՝ մէզքուր գումբանեանը սէր միհէնտիսի Մ. Գուման թարաֆրնտան օլ պապտէ թանզիմ օլունան բարօրթոյր թասվիպ վէ գապուլ էյլէտիկի իշտիրմիշ տիր։

—

Եվվէլճէ եազտըրմըշ վէճճէլ, Անատօլու շրմէնտրֆէրլէրինին ինչասը իչուն Մ. Բրէսէլին Բարիզտէ թէշքիլ էյլէտիկի հէյէթը սէրմայէտարանտան Մ. Յանօնին վէքիլի Բարիզ միւհէնտիսիյնը մէշհուրէսինտէն Մ. Գօլթար՝ տիւն Վարնա բօսթա վարօրը իլէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

Եարին մումկիւնիւ հազը պուլունտրը հալտէ Նաֆիա նէզարէթինտէ միւզաքէրաթը լազըմ եպթիտար գրլնմագ տրը։

Տիկէր սէրմայէտարան թարաֆրնտան Տէրսաատէթէ իզամը մուգաբրէր օլան վէքիլլէր հէնուզ վուրուտ եմմէմիշլէր տիր։

Վիէննատան Սանդարդա իշար օրլնտրըլնա կէօրէ, Շարդ թարաֆրնտա պիր արպէտա զուհուր իտէր իսէ պիթարաֆ գալամաղընը թէահհիւտ եմմէսի իչուն եագընտա Ալէմանիա թարաֆրնտան Ֆրանսայա պիր թէքլիֆ վուգու պուլամագ իմիշ։

—

Պէրլինտէն եազըլտըղընա կէօրէ, մէմլէքէթլէրինէ իատէ օլրնան Ալէման ասաքիրը իհթիյաթիյէսինին եէրինէ 35,000 գատար ասաքիրը իհթիյաթիյէ տահա թահթը սիրահա ճէլպ օլընրպ, պունլարընը պիր մրգտարընա էսկիսի ճէտիտէնին սուրէթը իսթիմալի թաալիմ իտիլճէճէք վէ պիր գրամը ասաքիրը նիզամիյէյէ իլհագ գըրընմագ իմիշ։

—

Կ'էյնն բաղար կիւնքի թարիխլէ Վիէննատան ամիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ օլրնմշ տրը։

«Ավսթրիանրն թէտարիքեաթը հարպկէսի խիթամ պուլմշը տրը։ Պիր գաչ հաֆթայա գատար հէր սուրէթտէ հազրըրգ իթմամ իտիլմիշ օլաճագ տրը։ Ավսթրիանրն նէ մագսէտէ մէպնի թէտարիքեաթը հարպկէսէ պուլունմշը օլարը հէնուզ անլաշըրամմշը տրը։

«Զանն օրնտրընա կէօրէ, Ավսթրիա տէվլէթի՝ պու սրրատա Ալէմանիա ճանպինտէն վէրիլէն նէսայիհ վէ վէսայայա կէօրէ հարէքէթ եմմիշ տիր։ Ալէմանիանը պու հարէքէթինտէն Բուսիանրն բէք տէ էմին օլմատը անլաշըլըյօր։»

—

Ալգաս-Լօրէն էյալէթինտէ պիր չօգ խանէլէր թէհարրի օլրնարագ քիւլլիյէթլի էշխասրն թահթը թէվգիֆի ալընտըղը՝ Սթրազպուրկտան եազըլըյօր։

—

Ալէմանիա իմբէրաթօրը թասհիհը միգամ իտուպ, կէչէն ճումա կիւնի Մարէշալ Մոլթքէ իլէ ուզուն մուտտէթ միւլագաթ եմմիշտիր։

—

Վիէննատան եազըլտըղընա կէօրէ, գօնթ Բօպիլանրն մագամը հիւքիւմէթտէ գալմասը խուսուսընտա Ավսթրիա տէվլէթի՝ դրալ Ումպերթօ նէզտինտէ բէք գկյատէ սայ ու զայրէթ իտիյօր իմիշ։ զիրա Ավսթրիանրն Բուսիա իլէ մուհարէպէյէ թուտուշտրը զէման գօնթ Բօպիլան մարթիֆէթիյլէ Իթալիա՝ Ավսթրիայա ֆիրիլէն մուավէնէթ իտէճէք իմիշ։

—

Պէրլինտէ նէշր օլունան Դրոյէն Ցայթունկին ալտրը խապէրէ կէօրէ, Բուսիա խարճիյէ նազրը Մ. տը կիէրս իլէ բանսլավիզմ բուէսասընտան Մ. Գաթգօֆ պէյնինտէ իսթիլաֆաթը միհիմմէ զուհուր էյլէմիշ տիր։

Մէզքուր կազէթա՝ Բէթերսպուրկտան վուգու պուլան թէբղիպլէր՝ Մ. Կիէրս թարաֆրնտան թանզիմ օլունտրը ճիհէթլէ, մուվաֆրգը հադիգաթ օլմատը ղընը իտտաա իտէյօր իմիշ։

—

Հունգարիանտան Լօնտրայա վիրուտ իսէն խապէրլէրէ կէօրէ, Բուսիանրն իդգաաթը էսէրի օլարագ Իրան տէվլէթի իլէ Աֆղանիսթան էմիրլէթի պէյնինտէ իսթիլաֆաթ զուհուր եմմիշ տիր։

—

Մօսգուտտան իշար օրնտրընա կէօրէ, Ինկիլիզլեր՝ հինտ հուտուտլարընտա Բէյթա նամ մահալլէ գատար միմիթտ օլան շրմէնտրֆէր խամիլարընը Աֆղանիսթանա տօղրու ուզաթմագ իւզրէ օլտրգլարընտան, Բուսիա հիւքիւմէթի՝ իչէ քէսալը վուգուֆ եմմէք իչուն Ասիաի Վասաթի թարաֆլարընտան օրալարա տօղրու պիր մէմուրը մախսուս կէօնտէրմիշ տիր։

—

Պօմպայտան Ինկիլիզ կազէթալարընա իշար օրնտրընա կէօրէ, Բուսլար՝ Մէրվ, Իւրկանս վէ Բէնճտէհտէ ադէր ճէմ ու թահշիտ իտտուպ, էյալաթը մէզքուրէտէ տէմիր եօլլարըն ինշաաթընը տախի քէմալը կէլմի իլէ իլէրլէմէմէքտէ տիր։

—

Ֆրանսանտան Սանդարդա իշար օրնտրընա կէօրէ, Լէհիսթանտա պուլունան Բուս ասքէրի՝ սուրէթը միւքէմմէլէտէ սիլահլանտրըրըպ հէր իհթիմալէ հազըր վէ ամատէ պուլունմագտա իմիշ։

Լէհիսթան գօմանտանը ժէնէրալ Կուրդօ վէ Լէհիսթան վալիսի Մ. Գոնիլօֆ՝ Բէթերսպուրկա կիմմէք իւզրէ պա թէլէկրաֆ էմր ալաղ լեմիշլեր տիր։

—

Վատիկանա մէնսուպ պազը զէվաթըն Եվրօպա կազէթալարընա վերիլէրի մալիմաթա կէօրէ, Բաբա հազրէթլէրինին եէտի սէնէ միւտտէթի զանունը ասքէրի մէսէլէսինտէ Ալէման Գաթօլիք ըէհպալյնի նէզտինէ միւտտախէլէի վագբասընտան տօլայը Ալէմանիա իմբէրաթօրը կկյեսմ հազրէթլէրի՝ Ան իչինճի Լէոն Բաբա հազրէթլէրինէ պու կինտիրտէ պիր թէշէքքիւրնամէ իրսալ եմմիշ տիր։

—

Բօսնատան Վիէննայա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ալէմանիատա 7 սէնէ միւտտէթի զանունը ասքէրինին գապուլինի իլթիզամ իտէն մշպուսարը ինեիսապ օլընմասընը հավի օլարագ Բաբա հազրէթլէրինին էմրի իլէ գարտինալ Եագօպինի թարաֆրնտան Ալէմանիատագի Գաթօլիք բիսգօբօսարընա կէօնտէրիլէն թահրիրաթ ալէյհինտէ էքսէր գարտինալար բրօթէսթօ իտիլ, իչպու միւտտախէլէնին մանճիպ օլաճագը նէթայիճը մուզիրրէտէն տօղայը հասրլ օլաճագ մէսուլյէթի գապուլ իտէմէյէճէքլէրինի պիլտիրմիշլեր իմիշ։

—

Պէրլին վէ Լէոնտրա կազէթալարընին պէյանրնա կէօրէ, Բէթերսպուրկ մէքթէպլէրինտէ ախիրէն իթթիֆագը խաֆիլէր քէշֆ օլընրպ, պու ֆէսատ՝ նիհիլիսթ ֆէսատը օլտրգընտան, պիր թագմմ նիհիլիսթ թէվգիֆի օլընմշ տրը։ Քէշֆիր Բէթերսպուրկին պիր մէքթէպ հարպկէսինտէ տախի պիր ֆէսատ քէշֆ օլունուպ, լաքին պու պապտէ թաֆսիլաթ ալընմամշը տրը։ Անճագ պու ֆէսատտա տախիր օլան վէ մէքթէպը հարպկէ թաէսսիսինէն պուլունան պիր բրէնսին քէնտի քէնտիյի էօլուրմէք գատինտէ պուլունտրը խապէր ալընմշը տրը։

—

Բէթերսպուրկտան պու պապտէ Սանդարդ կազէթասընա տախի չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ֆէսատ մէզքուրէտէ զիմէտտաա օլան էշխաս՝ նիհիլսթ սընքիֆլարա մէնսուպ օլուպ, բէք չօղ մէմուր իմիշ։ Պազը խասսա զապրթանը իլէ միլլէրին էն նիհիլսթ պիր մէքթէպլի թալէպէսինէն պազընը տախի թահթը թէվգիֆէ ալընմշլար տրը։

—

Պէրլինին Թագլը կազէթասընտա օգունտրընա կէօրէ, Ալէմանիանին Իթալիա նէզտինտէ մուգիմ սէֆիրի Մ. Բատովից՝ էվվէլքի ագշամ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ թերթիպ եմմիշ վէ մուախիսէրէն Մատամ Բատովից թարաֆրնտան տախի պիր ՈՈՈՒՒ վերիլէրէք պունտա սիֆէրաի էճնէպկյէնին էքսէրիսի հազը պուլունմշտը։

—Մուրէթթ նամ Ինկիլիզ վաբորընին Լօնտրատան հարէքէթ իմտիկի սըրատա մէզքուր վաբօրա պիր թագրմ էսկիճա թահմիզ իտիլմիկինի Տէրսաատէթ Լիման տարէսի խապէր ալմշ օլմազլա, մէզքուր վաբօր կէչէն սալը կիւնիւ լիմանընընդա վուրուտ եմմէքտէ, Լիման բէսի Տիլավէր բաշա հազրէթլէրի՝ մէզքուր վաբօր տէրունինտէ իճրան թէհարրիսի իչուն Լիման պաշ թէրճէմանը Եօրկատէս էֆէնտիյի մէմուր իմմիշ, վէ էմնամ թէհարրիսի հիւքիւմէթը Սէնիյէ հիսապընա սրրաբրը իտիլմիշ օլան թօք իլէ պիր գաչ կիւլլէ զուհուր եմմիշ օլմազլա, պունլար զապթ ու միւսատտէտ օլընարագ Լիման տարէսինէ կէօնտէրիլմէսի լազըմ կէլէն մնագ ամա պիլտիրիմիշ տիր։

—Թարէյէտ պէր վէճճէր աթի օգունմշ տրը։

«Նիյէ զէմանտան պէրու ալէմը մանթպուսամտա սէրմայէի գէյլ ու գալ օլան Յէրասատէթ էլպիսէ անպարրընն թէֆթիշ վէ թէտգիգը հիսապամը գրմինտա պիր հէյէթթը մախսուսէ թէշքիլ օլընմշ, վէ թաամիգաթ վէ թէտգիգաթը հիսապիյէ իլէ իշթիրալ խտիլմէքտէ պուլունմշ օլտրգը մալիմ՝ օլուպ, պու քէրրէ թէտգիգաթը լազըմէնին քեամիլէն արդասը ալընարագ ճանիպը հէյէթտէն եաբրան մագպաթա մագամը սամի Սէրասքէրիյէ թագտիմ գըլընմշը, վէ պունտա կէրէք միւտրը անպար պինպաշը Իսմայիլ պէյին վէ կէրէք սարը պիճիւմի մէմուրլարին պէրաէթլէրի գաթիէն թէպէյլինի իթտիկի, վէ ասլա սուի խաթմանլաթ վուգու պուլմայըպ պիլաքս բէք չօղ ֆազլա զուհուր իթտիկի արզ ու իսպաթ գըրընմասը իլէ, մէմուրինը մէմանլէյհիմ մահալը մէմուրլարինէ իատէ խտիլմիշ, վէ միւտրիյէթէ իպթիտաի թէտգիգաթտա տիկէր պիրի նասպ օլընմագ հաս պիլէ, մուամիլէյհ Իսմայիլ պէյին թաթիֆ ն գայմագամ Լրգ բիւթպէսի իլէ Գապը վալի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ ուտարէսինէ տեբրէսմը թաայնն պուլունմշ իստուկի անլաշըրմշ տրը։»

—Պէ յօղունտան Պէյլիք Բարմագ գաբու սօգաղընտա սաքինէ էպէ էլէնգօ՝ տիւն Գանտիլիտ պուլընան հէմշիրէսինէ կիմմէք իւզրէ քէօրբրիւտէ վաքօր իսքէլէսինէ կիտը իքէն իսքէլէ իւզերինտէ տուշիւպ ֆիւճճէմէնէ վէֆաթ եմմիշ տիր։

—Տիւն ագշամ Օրթաքէյտտէ Եէնի Մահալլէտէ կէնճ պիր Բում գաբրսը՝ էրէյճէճ վագթտան պէրու խասթա եամմագտա օլան վէ հէման էօլիմ տէրճէճէլէրինէ եագլաշմշ պուլունան տիկէր պիր Բում գաբրսընը կէօրմէկէ կիմմտիկինտէ, տահա օրատա իքէն պիրտէն պիրէ իւզերինէ պիր ֆէնալըգ կէլիպ, քէնտի էվվինէ կէօրմիւրիւճինճէյէ գատար թէպլիմ բուէ եմմիշ վէ ասըլ խասթա օլան գաբը տախի պէրիտէ վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

Մ—ՈՈՈՒ ԽՈՒՐԷ ԳԵՂԷՅԻՆԻՆ

ՍՈՈՒԷՆ կազէթասը՝ նիսէսիսը ախիրէսինտէ Մէջն կազէթասընա միւթէալիգ տէրճ էյլէտիկի պազը մէպահտէ հատտը մաարուֆը թէճավուզ էյլէտիկինտէն, տաիրէի էտէպէ բուճուը իչուն խտիլէն վէսայա վէ իսթարաթի խրլաֆրնա օլարագ կէչէքլի նիսսէսլէրինտէն պիրինտէ եէնէ հատտը մաարուֆը թէճավուզ եմմէսի՝ կէճէ կազէթանին էնամի մուայէնէսինտէ Սանդէ մէմուրը թարաֆրնտան լէտէլ միշահէտ թայ ու իսրաճ խտիմիշ իսէ տէ, ֆէրտասը կիւնիւ մուզայիրը էմրը հիւքիւմէթ օլարագ նէշը օլընտրընա վէ պու իսէ էվամիրը հիւքիւմէթէ ատէմ միթապաաթ տիմէք օլտրընա մէպնի, մէզքուր կազէթա ապ էմրը սամի պիլա միւտտէթ թաաթիլ գըլընմշ տրը։

12 շուպաթ 302

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Պէրլին 24 փեւրը։

Բէյնէլմիլէք մէճլիսի ինթիխապաթրնտա 3 տաիրէի ինթիխապկյէ միւսթէանա օլարագ տիկէր քեաֆֆէի տաիրէլէրին նէթայիճը ինթիխապկյէլէրի պէրվէճճէր աթի տիր։

197 մէպուս եէտի սէնէ միւտտէթլի գանունը ասքէրի թարաֆտարանընտան վէ 137 օնա մուխալիֆ ֆըրգատան սուրէթը գաթիյէտ ինթիխապ օլունմուշ, վէ 60 մէպուս թէսավիի արայա գալմըշ տրը։

Բէյնէլմիլէք մէճլիսի մարտ 3տէ ադոր իճթիմայէ տավէթ օլունմուշ տրը։

Պէրլին 24 փեւրը։

Տարմշթատտան Ֆէյ-ուցյա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտր տը Պալէնպէրկ՝ թիֆֆ խասթալըղընտան ազը եաթմադտա տրը։

Բօսնա 24 փեւրը։

Մ. Ցէբրէթիս՝ սօլ թարաֆ ֆրրգասընա կիւվէնմէք իսթէտիկի հալտէ, Ալէմանիա իլէ Ավսթրիա՝ սաղ թարաֆ ֆրգասընա կիւվէնմէսինէ իարար ինթիպլէրինտէն, միւշարէլէյհ գասկինէթօ թէշբիլինտէն քէֆիֆը եէտա ինթիմշ տիր։

Ռիւ-Ռէր

Պէրլին 24 փեւրը։

Բէյրէյթակ ինթիխապաթրնտն նէթայիճի հէման քեամիլէն մալիմ օլուպ, 200տէն զկյատ մէպուսանրն 7 սէնէ միւտտէթլի գանունը ասքէրի լէհինտէ պուլունտրգլարընտան, նէթայիճը մէզքուրիւ՝ ինչպու միւտտէթլի գանունը ասքէրինին գապուլ օլունաճաղընա չիւբհէ պրագմայօր։

Կէլէճէք մարտ 3տէ Բէյրէյթակ մէճլիսի քիչատ օլընաճագ տրը։

Վիէննա 24 փեւրը։

Բօսնատան պուրսայա կէլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինթալիա, Ալէմանիա վէ Ավսթրիա —Մաճառիստանի արասընտաքի ինթիգանամէնին թէճտիտինէ տաիր Բօսնատա իճրա օլընան միւզաքէրաթ հիւսնիւ նէթիճէյէ միւնճէր օլմուշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին էմրի մուճիպինճէ, Գումգապու տրչարրը քարոզիչ Անայէան Տ. Գաբրիէլ վարդապետ իլէ քիրիսէի մէզքիւր բարազարը վէ 20 գատար գպիր՝ քեաֆֆէսիտտ էլպիսէի մախսուսէլէրինի լասիս օլորգլարը հալտէ, չարշէնպիհ կիւնիւ Գումգապու ըսթասիճընտա Բում Բաթրիգը ճէտտտի Տիսնէսիսս էֆէնտի հազրէթլէրինի իսթիգպալ ինթիմշ օլորգլարընտան, Բաթրիգը միշարէլէյհ՝ վանքնին նէրտիվէնի իւզերինէ տուրուպ հուզզար իչին տուպէր օգունմուշ վէ պէյանը մէճմունէյէթ ինթիմշ տիր։

—

Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգ գայմագամ վէ Ատանա մէրիսասը Ալանեան ֆազիլէթլու Կարապետ եպիսկոպոս հազր թէրի՝ տիւքի կիւն ՁԻՆԷրտտ Բում բաթրիգը ճէտտտինի զկյարէթ իտէրէք, բասիմէի թէպլիքսազկի էյֆա ինթիմշ տիր։

—

Կիւլպէնկեան Սերովբէ էֆէնտինին վէֆաթը տիւնքի կիւն պիր սէնէ օլմագ մինասէպէյէ Ս. Փրրկիչ խասթախանէսինտէ միւթէվէֆաի մումանիլէյհին գապը իւզերինտէ տիւն սուրէթը մախսուսէտէ Պաշտօն տուպարը օգունընը կիպի, խայրաթխանէի մէզքիւրտէ պիր տէ զկյաֆէթի քեշտէ օլընմշ տրը։

ԱԶԳ

Յառաջիկայ շաբաթ փեւր. 14 Տեառնընդառաջի օրն, Ս. Եկեղեցւոյս Քարոզիչ Գեր. Տ. Մովսէս Ծ. Վ. Կէօմիւքճեան վասն հոգւոց թաղիս համայն բարերարաց ննջեցելոց հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցանելով քարոզ պիտի խօսի ի հոգեւոր մխիթարութիւն ժողովրդեան։

Ուստի ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան ներկայս Ձեր պատուական լրագրին միջոցաւ հրատարակելու շնորհք ընէք։

Մնամք յարգանօք

ի դիմաց Թաղ. Խորհ. Քարտուղար։
Վ. Ատենադպիր Ատենապետ
Ս. Խաչեան Նիկոլ. Ա[illegible]
12 փեւր 1887

Թաղ. Խորհրդարան
Թօք գաբուլ

ԲԻՐԱԼԸԳ ԹԱՆԷ

Պապը Ալի ճիվաբընտա Գաֆէսճի սօգաղընտա 3 նումէրօ իլէ մուրագամ 7 օտա վէ միւքէմմէլ սարնըճ վէ պիր միգտար գաղէսի պուլունան խանէ՝ եագլը գրլը բիրայա վէրիլէճէկինէն, կէզմէք արզուպ պայտրան զէվաթը՝ մահալլէի մէզքիւրտէ սաքին հաճի հաֆիզ Մուսթաֆա էֆէնտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէյէրի իսթար օլունուր։

5—1

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

Վարնա իւէ Բուսմուգ արասընտաքի շքմէնտքփէր խաթԹընն էվվէլքի կիւն եէնիտէն աշըլրպ իւէմկէ պաշլամաբյա, տիւնքի Վարնա վաբօրը՝ չէրը մէգքիւրտէն իքի իւշ բօսթալըգ էվրօբա կազէթալարընը Տէրսատէթ կէթիրմիշ օլտուղընտան, մէգքիւր կազէթալարտա կէօրիւլէն միւհիմ ֆիգրա վէ հավատիաթը պու կիւն պէրվէնը աթի նագլ իտէրիզ։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ԱԼԷՄԱՆԻԱ

Բարիզտէքի Թ-ԷՆ Պէրլին մուխպիրի՝ մէգքիւր կազէթայա 15 փետթարիխկէ պիր Թէլէկրաֆ քէշիտէ իտուպ, ահվալը ումմիյէտէ պիր հիւմնիւ հալ սաբը օլտուղընը, վէ Ալէման ֆրգահ ասքէրիյէսինին՝ մշհաֆիլը բէսմիյէտէ զայը նուֆուզ իմպէրիկնի իչար իմմիշ տիր։

Ֆիլհագիգա մէգքիւր կազէթանըն էվվէլճէ եէնէ այնը մէնպատէն ալմըշ օլտուղը մանիւմաթա կէօրէ, Ալէմանիատա պաղը մէշահիրը իւմէրա վէ զապրթանտան միւրէթթէպ վէ հարպ թարաֆոտը պիր ֆրգա մէվճուտ օլուպ, պու ֆրգանըն զաննընճա Ֆրանսա իւէ պիր մուհարէպէնին վուգուտը մուհագգաղ օլտուղընտան, պունը պիր ան էվվէլ պաշլամաքը, վէ Ալէման օրտուսընը՝ բէվզէրը ուսուլինտքի թիւֆէնկի էվվէճէ դապուլ իմմիշ օլմասընտան, վէ Բուսիանըն հուբբիյէթը մուամէլէսինէ մանի օլան Շարգ դարբշըգլարգ-լարընտան պէզիլէճէ իսթիֆատ էյլէմէկի տիր։ Լաքին Պուսթրիա օրտուսը՝ երիմի սէնէլիք թէնհիգաթըյա գալմըշ օլտրընտան, տիւվէլը սարիրէնին թէրագգի իմմիշ օլան օրտուլարընտան տուն գալմըշ տըր։ Բէտիֆ վէ մուսթահֆըզ նիզամաթընը մագսէտի՝ սուլհ հայինտէ պուլընան օրտուն իքմալ ու թէնսիգնինտէն իսարէթ օլուպ, Աւսթրիա հիւբիւմէթի՝ մէմլէքէթի աղը երեւ ալմընա խոսալ իմմէմէք իչին տիւվէլը սարիրէ վագրա իմմիսալ իմմիշ իսէ տէ, մէնանիի հայաթիյէսինի տիւշարը թէհլիքէ իմմէմէք իչին տէ էվրօբատա քէնտի մէվգիինի մուհաֆազա իմմէկէ պօրճու տըր։ Իմոի մէմալիքի միւտաֆէա իմմէք վէ վուգուաթի պիրի պիրտէն պիրէյէ կէթիրմէք իչին, հիյնը հաճէթտէ հէր ֆիւտաքէարընը կէօզէ ալմաղա հաղը վէ մուհէյեա օլմաը տըր։

Թէտարիքաթը հարպկյէ իչին Թալէպ օլընան Թասսխաթ՝ պալատաքի էսպապը մուճիպէյէ պէնա իտիլիպ, լաքին Բէյթատան մէվուգէն Սէնդուրա իչար օլընտրընա կէօրէ, Աւսթրիա իսարճէյէ նագրը գօնի Դանօբի՝ Բուսիա հիւբիւմէթինին եէնիտէն խօշնուտսրպրընը մուճիպ օլմամաղ իչին, մէպուսան էնճիմէնլէրինին ֆէվգէլատ իմմիմանտա էվրօբանը աճվալը բօլիթիգէյէսինէ տաիր հիշ պիր շէյ սէզիլմէմէյէ գարար վերմիշ տիր։

Պունընա պէրաբէր կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Վիէննատա իմբէրաթօրը Թահթը բէյասէթինտէ պիր մէճլիսը ասքէրի ադա օլունրպ, իչպու իմմիմատէ արշիտուգ Ալպէր իւէ արշիտուգ Կիյեօմ, հարպկյէ նագրը, էրբէանը հարպկյէ ումումիյէ բէյնի վէ տիկէր պիր խայլի մարէշալլար հաղը պուլընմըշլարտըր։

—

Գավգասիատա նէչը օլընան պիր բիսալէնին մէալինէ նագարէն, Բուսիա՝ քէնտի Լէհիսթան դրթասընտաքի իսթիհբեամլարը էթրաֆընա 800,000 քիշիլիք պիր օրտու ճէմ ու Թահշիտ իտէպկյէճէք հալտէ պուլընըյօր իմիշ։

—

Դարատաղ հիւբիւմէթի՝ Թէտարիքաթը ճէսիմէի հարպկյէսինէ տէվամ իտուպ, սոն Օսմանը վէ Դարատաղ մուհարէպէսինէ տաիսլ օլան 28,000 նէֆէրէ անգարիպ նէվճատ թիւֆէնքլէր Թէվզի օլընաճաղ, վէ պատէհու Դարատաղընը չըգարապիյէճէկի ասքէրին պագիյէսինի սիլահլանտըրըպ տօնանմաղա միւպաշէրէթ իտիյէճէմիշ։ Իչպու Դարատաղ ասքէրինին մէվճուտ եէքիւնը՝ 40,000 քիշիյէ պալիզ օլաճաղ տըր։ Տիկէր Թարաֆտան խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, հիւբիւմէթը Սէնկյէ տաիսի աշաղքի Արնաուտըզտա գուվվէի քիւլկյէ ճէմ իմմէքտէ տիր։

—

Պուգրէյտէն չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Բումանիա օրտուսընն եագընտա հարպ հայինէ վաղ օլընաճաղը վէ հիւբիւմէթին քիւլկյէթլի էշեաի հարպկյէ միւպայա էյլէտիկի՝ ասլա վէ գաթան սահիհ տէյիլ իմիշ։ Եէնէ մէգքիւր Թէլէկրաֆընն պէյանընա կէօրէ, Բումանիա, Սրպիսթան վէ Պուլկարիսթանտան միւրէթթէպ պիր իմմիհսատը Թէշքիլինէ տաիր զուհուր իտէն չայիալարընն տաիսի ասլ ու էսասը եօք տըր։ Պուգրէյշ մէհհաֆիլը սէյասկյէսինտէ զանն օլընարընա կէօրէ, Բումանիանընն հալի՝ Սրպիա վէ Պուլկարիսթանընն հայինտէն էսասէն պաշգա պիր սուրէթտէ պուլընըպ, Շարգտա պիր ղայլէ զուհուրինտէ Բումանիա՝ Թէմմուզյա պիհարաֆ տուրաբագ հէմ քէնտի վէ հէմ մէմալիքը միւթէճավիրե մէնաֆիինէ խըրմէթ իմմիշ օլաճաղ տըր։

ՄԸՍԸՐ

Գահիրէտէն Լօնդրայա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Սրը Տրըմնտա Ուօլֆրն Թէբլիֆաթընտա, էճնէպլէրին իմմկյազաթը (գաբիթիւլպսիօն) լաղվ օլընմասընտան ասլա պահս օլընմայըպ, եալընըզ մէհաֆիմի միւթէլլիթէնին տաիրէի սէլահկյէթինի պէօյիւթէրէք վէ պիր հէյէթը ճէտիտէ իհտաս էյլէյէրէք իմմկյազաթը մէգքիւրէնին թաատիլի՝ մէվզուը պահս օլմըշ տըր։ Հէյէթը ճէտիտէի մէգքիւրէ՝ գավանկյը ճէտիտէ Թանգիմ իտուպ, օն եէտի հիւբիւմէթին բիղասը Թահիլ իմմէյէ հաճէթ գալմադըգըն գավանկյը մէգքիւրէ՝ մէհաբիմ իչին մէճպուրիիթաթպիգ օլաճաղ տըր։ Հարպ հայինտէ ասքէրին գարա թաքիդիլ Մըսրըտան միւրուր իտէպկյէ մէսինէ տաիր օլան Թէքլիֆ Մըսրը տա մուգավէմէթէ ուղրամագտա տըր։

Տէյէ Դրէյֆիսին Վիէննատան ալտրը խապէրէ կէօրէ, Ինկիլիզ հիւբիւմէթի՝ Մըսրը մէսէլէսինին հալլինէ տաիր օլան Թէքլիֆաթը մէգքիւրէյի հէնուզ եալընը Պապը Ալկյէ Թէպլիղ իմմիշ օլուպ, հալ պու քի տիկէր տէվլէթլէր տախի Թէքլիֆաթը մէգքիւրէնին նէտէն իպարէթ օլարընը խապէր ալմըշլար, վէ Ավսթրիա, Ալէմանիա վէ Իթալիա տէվլէթլէրի՝ քէմալը խալիսէթլէ Ինկիլթէրանընն իչպու բլանընը Թահսին իմմիշլէր իմիշ։

Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընտա ազատէն Մ. Ուիլէամընընն սիւվայինէ ճէվապէն խաղինէի մալկյէ պիրինճի լորտ Մ. Սմիթ՝ Սրը Տրըմնտ Ուօֆրն Գահիրէ վէ Տէրսատէթտէ միւշքիլ վէ նագիք միւղաքէրաթ իճրասընա մէմուր օլտրընը վէ չիմոիկիք անրն մէմուրյէթինէ խիթամ վէրմէնին ասլա վագթ ու զէմանը օլմատրընը պէյան իտինճէ, Մ. Ուիլէամընն՝ Ինկիլթէրանընն Գահիրէ վէ Տէրսատէթտէ պուլընան մուրախասալարընն քէյֆի բէք էյի օլմատրընը վէ էլան մէմուրիյէթլէրինտէ տուրուպ տուրմատրգլարընը սիւվալ իմմիշ օլմաղա, Մ. Սմիթ՝ եէնէ ճէվապէն, մումսիլէյհիմ մուրախասալարընն քէյֆ վէ սրհհէթի պէր քէմալ օլտրընը, վէ հիւբիւմէթին՝ հագգաղընտա էմնիյէթը քեամիլէի պուլընտրընը, վէ լաքին Սրը Ուօֆրն հէմ Գահիրէ վէ հէմ Տէրսատէթտէ պիր մէմուրիյէթը մախսուսէյի հայեզ օլտրընը պէյան իմմիշ տիր։

Թարիխկյէ միւսթէշարը Սրը Ֆէրիւսոն՝ Մ. Լապուշէրէ ճէվապէն, հիւբիւմէթին՝ անկարեա ուսուլի եէրինէ Մըսրա պիր վերկի թարհիմէք նկյէթինտէ օլմատրընը, վէ անճաղ իչպու անկարեա ուսուլինն լաղվը՝ էմիաք վերիսինին պիր թէնզիլի ատտ օլընմասընէթինտէ պուլընտրընը, վէ պու թէբլիֆին էսասէն տէվլէթլէր թարաֆընտան գապուլ օլընտրընը, վէ մէսարիֆը Մըսրկյէյէ կէլճէճէ, Ինկիլթէրանընը՝ Մըսրը մէսարիֆը միրկյէսինէ ասլա գարըշմայաճաղընը վէ եալընը մէսարիֆը ասքէրկյէսէն բէք ճիզի պիր շէյ տերէօհտ իսթէճէկինի պէյան իմմիշ տիր։

Հէր նէ գատար Սրը Ֆէրիւսոն՝ Մըսրըտաքի անկարեա ուսուլինն ֆէսիի հագգընտա պու եօլտա իտարէի լիսան իմմիշ իսէ տէ, պիր Հավաս Թէլէկրաֆընը պէյանընա կէօրէ, պու պապտէ ճարի օլան միւգաքերաթը տիրօմաթիգրյէ միւնգաթի օլուպ պիր հիւմնիւ նէթիյճէյէ միւնճէրը օլմամատրընտան, իչպու անկարեա ուսուլի հագգընտաքի թէքլիֆ տախի կէրի գալմըշ վէ հիւբիւմէթը Մըսրկյէ՝ էվվէլքի ուսուլ իւզրէ իճրան մուամէլէ օլընմադ ի-չին Թէտապիրը լազմէ իմմիսալ էյլէմիշ տիր։

* *

Թարիվ Մըսրը Թարաֆընտան սատրը օլան պիր գաշրանմէ մուճիպինճէ, ումուրը ատրկյէի ատրկյէնին խարիճինտէ օլարագ, պիւտէէտէն գկյատէ մէսարիֆ իտէն վէ եա պիր եէրին Թախսիսաթընը տիկէր պիր մահալէ սարֆ էյլէյէն վէ եախօտ գանուն վէ Նիզամա մուղայիր Թէտապիր իմմիսալ իտէն իսարէթ միւտիրլէրինի, մէմուրկյի վէ հարթա նուզզարը պիրլէ մուհաքէմէ իտէպկյէճէք պիր տիվանը պիրի խուսուսի իհտասս օլընմըշ տըր։

* *

Գահիրէտէն Սրէնպուրպա իչար օլընտրընա կէօրէ, Մըսրը օրտուսունին մէսարիֆի նէ մրգտար օլմադ իւզրէ վերիլէն 240 պին լիրա Թախսիսաթը սէնէվկյէ Ինկիլիզ հիւբիւմէթի Թարաֆընտան ֆէսխ օլընմասը խապէրի՝ Գահիրէ մէհաֆիլը բէսմկյէսինտէ չէտիտ պիր հէյէճանը մուճիպ օլմուշ տըր։ ԸՍ-Բէնպուրդը մուխալիֆ տկյօր քի, Գահիրէ Ինկիլիզ մէմուրկյինի՝ էկէր պու Թէտապիր պագը Թուհթուլը իսէ, Մըսրը օրտուսընն նրսիրը Թէնզիլ վէ Սուարիմ վէ եա Վատի հաֆիզը քեամիլէն Թախլկյէ իմմէյէ մէճպուրկյէթ հասըլ օլաճաղընը, վէ Թախսիսաթը մէգքիւրէնին լազմընտան զապրթա հէյէթինին տախի բանինտաբ օլաճաղընը պէյան իմիյօրլար ըմիշ։

ՄԱՍՈՒԱՏԱ ԻԹԱԼԻԱՆԼԱՐ

Մասուա գօմանտանը ժէնէրալ ճէնէնին Իթալիա հարպկյէ նագրընա եազտըզը բէսմի պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, յունվար 25 վէ 26 մուհարէպկյէրինտէ 23 զապիթ վէ 407 նէֆէր Թէլէֆ, 1 զապիթ վէ 81 նէֆէր մէճրուհ օլմուշ տըր։ Պիճիմ-լէ մէճրուհիյի՝ Մասուա խասխասանէսինտէ պուլընուպ, իկյ բօսթա վաբօրըյա մէմկյէթլէրինէ կէօնտէրիլէճէքլէր իմիշ։ Ժէնէրալ ճէնէնին բաբօրթօսընա կէօրէ, յունվար 25 մուհարէպէսինտէ հապէշլիլէր 5-6000 քիշի օլուպ, սիվարիլերի տէրէք չօգ օլտրընընան, իսթիհքամաթա 300 մէթրօ գատար եագլաշմըշլար իսէ տէ, Իթալիանլար էյի մուգավէմէթ իտուպ, անտէն զկյատ եագլաշտրըմամըշ վէ պիր ադ սոնրա տա կէրկյէ տէօնմէկյէ մէճպուր իմմիշ տիր։ Իչպու մուհարէպտէ Հապէշլիլէր էրէյյիճէ պէօյիւք Թէլէֆաթ վէրիպ, Իթալիանլարտան իսէ 5 մագթուլ վէ 3 մէճրուհ պուլընմիշ տըր։ Էրթէսի կիւնքի Սաաթի մուհարէպէսինտէ 20000 Հապէշլի մէվճուտ օլուպ, պիր ավուճ Իթալիան ասքէրի՝ օ գատար չօգլըզա գարշը քէմալը չէճաաթա 5 սաաթ մուհարէպէ իմմիտրտէն սոնրա Թէլէֆ օլմուշ վէ եալընըզ 90 մէճրուհ գուրթուլմուշ տըր։

Ժէնէրալ ճէնէնին փետր. 9 թա-րիխկյի Թէլէկրաֆընա նագարէն, Սոմալի՝ վաբօրընա 43 մէճրուհ իրքեաղ իտիրմիշ տիր։ Անվալտ՝ յունվ. 26տան պէրու պիր Թէպէտտիւլ վուգու պուլմայրպ, Հապէշ գրալը՝ շրմալա տօղրու կիմմիշ վէ Անդիկրաֆա ասքէր սէվգ խտճէք իմիշ։ Ռիվայէթէ կէօրէ, գրալը օղլու՝ Մէնթէմելիմ ճիվայընտա բէք գանը պիր մուհարէպտէն սոնրա Սուանը ասքերի մաղլուպ իմմիշտիր։ Բաղ Ալուլա էլան Անմարատա պուլընմագտա իմիշ։

Պիր Արապ կազէթասընը Ատէնտէն ալտրը մալումաթա կէօրէ, գրալ Եօհաննէս՝ Ս. Մոնսնդ եօրթուլարընը ֆամիլեասըյլա պէլապէր իճրա իմմիտրտէն սոնրա, Բաղ Ալուլա իւէ պուլըշմագ վէ անընա պիրլիքտէ Մասուայա հիւճումմէմէք իմմէմէք իւզրէ յունվար 8տէ 6000 քիշի իւէ բայիթախթընտան հարէքէթ իմմիշ տիր։

Պիր գաշ կիւն էվվէլ գրալ՝ Սէնաֆէյէ 8000 քիշի իւէ իրի չարը 8 թօր սէվգ իմմիշ օլուպ, քէնտի օրտուսը 14,000 քիշիտէն իսպաբէթ օլտրընընան, Բաղ Ալուլանը 20,000 քիշիսկյէ ճէման 34,000 քիշի օլաճաղ տըր։ Բիվայէթէ կէօրէ, գրալ Եօհաննէս՝ քէնտի պաշ գօմանտանը յա պէրամպէր պիր հարպ բանը գուրմագ իւզրէ պիր չօգ կիւն Բաղ Ալուլանը մէրքէզ օրտուկեաճընտա գալաճաղ տըր։ Գրալը մայէթինտէ, պէտպանթ Թէոդորոսը օղլու բրէնս Հապրու պուլընրպ, պու պիչարէ զէնճիրպէնտ տիր, գիրա Իթալիանլարը բրէնսը միշարէլէյի Հապէշնախան թախթընա օթուրմագ նկյէթինտէ պուլընտրգլարընա շիրճէ օլընը յօր։ Ատէնի պիր պանքէր՝ գրալ Եօհաննա ախիրէն 200,000 բէալ (Մարի-Թէրէզ) իրսալ իմմիշ տիր։

Ժէնէրալ ճէնէ՝ Մասուատան փետր. 13 թարիխկյի Իթալիա հիւբիւմէթինէ ամիտաքի Թէլէկրաֆը քէշիտէ իմմիշ տիր։

«Ահվալ էլան նէ իսէ օ տըր։ Հապէշլիրին Կարատա պիր օրտուկեահ հաղրլատրգլարընա տաիր օլան հավատիս Թէհագգուդ իմմէտի։ Հապէշ գրալը՝ Բաղ Ալուլայը Մագալլայէ չաղրմըշ օլտրընընան, մուամիլէյհ՝ չարչէնպիհ կիւնիւ Ամարատան հարէքէթ իմմիշ տիր։ Գէնթ Սալիմպէնի՝ բէնճէնպիհ ատագհ Ամարատան միվասէլէթ իմմիշ տիր։ Բաղ Ալուլա՝ նախպ Արգիգօնը պիրատէրի Մօհամմէտ պէյի քէնտիյէ Թէպիմ իմմէրիկիմիի Թալէպ իմմէկէ մուամիլէյհի չիթճէհէն մէմուր իմմիշ տիր։ Քէնտիսինին գավիճճէ, Մօհամմէտ պէյ՝ Թարաֆըմրղտան վուգու պուլաճաղ պիր Թէսալլուրթն էշնիւնի արմագ իւզրէ քէնտիսինի պիզէ հիւճիմ իմմէյէ Թէշվիգ ու Թահրիք էյլէմիշ տիր։

«Գէնթ Սալիմպէնի՝ իչպու իմմհամաթը Թատիդ իմմիշ օլմաղա, Մօհամմէտ պէյի հապս իմմտիրտիմ, վէ Բաղ Ալուլայա Թահրիրաթ եա-

---

(83)

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄԻԼՎԻԼԻՅԻ

ԳՕՐԴ ԲՐԱՅԷՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Ճիվարտաքի քիլիսէնին տատթը օն իքի վուրմաղա, պիր Թարաֆտան Ֆէնա հիսսյաթ վէ տիկէր Թարաֆտան ասարը պախթկյարի իւէ Բաուլն գալպ իւէ քէմալը չէտտէթէյ չարրմաղա պաշլատը։

Սէվվիլիսսի Սարը Ինճու եաթագ օտասընտա պէքէյէմէքտէ իտի։ Եաթագ օտասը իթթիհսաղ օլընան օտա՝ քէօշքիւն սաղ ճէնահրնտա վագը զայէթ կէնիշ պիր սալօն իտի քի, Մատամ տ'Ալրէմ սէվվիլիսի զըզը հագգընտաքի էն պէօյիւք կէսէրը մուհասալէթինի կէօսթէրմէք իչիւն պու օտայը պիզզաթ քէնտի էլլէրինէ Թէզեին իթմիշ, վէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ մօտասընը Հինտ մօտասըյա գարշըտրարագ Փէվգէլատ սուրէթտէ Թէզեին իթմիշ իտի։

Օտանըն ասղ Թարաֆընտա ալշրու պէյընա պիր սէտիր պուլունուպ, պու սէտիր Շարգ ուսուլընճա ալշագ օլարագ Թէրթիպ օլընմըշ կիպի, շուրայա պուրայա գօլթուգ սանսամլկյէրի, բուֆլար վէ սարիրէ կէլէրի կիւզէլ պիր եօլտա վաղ օլընը վէրմիշ իտի։

Օտանըն թա նինայէթինտէ տախի եաթագ գուրուլմըշ իտի։

Օտանըն եէրտէն Թաանա գատար եարդգ օլան բէնճէրէլէրինտէն պիրիսի պալգօնա, վէ տիկէրլերի պաղէ իւզրինէ աշըլարընընան, քէօշքիւն տիկէր ճիհէթլէրինտէն կէօրիւլմէյէճէք սուրէթտէ Թէնէֆֆիւս օլընճաղ կիւզէլ պիր օտա իտի։

Էյհասրլ պու օտա պիր աշրգ վէ աշրգայա էն միւնասիպ եուվա օլարագ Թէզեին իտիլմիշ օլուպ, Մատամ տ'Ալրէմ՝ պուրասընը գըզը իւէ տատտընընա տախի պիր գարարկեահ օլմագ իչիւն Թէհկյէ իթմիշ իտի։ պիրա իւք սէյահաթը իճրասընտան սոնրա եինէ Ֆրանսայա կէլմէկ վէ պիր գաշ սէնէ Ֆրանսատա վագթ կէչիրմէք Մատամանը գարարլարը ճիւմէսինտէն օլուպ, պու գարարընը պէհագգընն մէգքիւր իճրայէ գօյմագ իչիւն տախի շու քէօշքիւն մուսպասասընը գաթիէն պիհնինէ գօյմըշ իտի։

Գալպի նէչէ հիսսյաթը կէօնակէօն իւէ մալամաղ օլտրընը հալտէ, Բաուլ եաթագ օտասընա կիրտկյի զէման Մայա Նիամայը սէտիր իւզրինտէ օթուրմուշ կէօրտիւ։ Սարը Ինճու հէնուզ կիւնտիւզքի կէլինիք էլպիսէսինի չըգարմամըշ իտի։ Ֆագաթ կիւզէլ պաշճըզազընը իքի նագիք էլլէրի իչինէ ալարագ տէրին տալկընընը տալմըշ կիթմիշ իտի։

Բաուլ։— Նիամա, սէվվիլիսի Նիամա, շու սաաթտա սիզի պէօյլէ մահզուն վէ միւքէտտէր մի կէօր էլլիմ։

Նիամա պաշընը գալարարրգատա, զէվճ իւէ զէվճէնին կէօզլէրի պիրպիրլէրինէ Թէսատիֆ իթտիլէր, իքիսի տախի գօլլարընը աշտրլար վէ իքի աշրգ պիրպիրինէ սարրլարլար։

Պու միւսաֆիհէսէն սոնրա՝ Բաուլ տախի սէտիր իւզրինէ օթուրտը։ Նիամա իսէ զէվճինին գօլլարը արասընա վէ աղուշը վիսալինէ սըրընը, Բաուլն էլինտէն Թութարագ։

—Ահ, Բաուլըմ, պախթկյարըմ, Բաուլ, ըէք պախթկյարըմ։ Ֆագաթ իչիմտէ պիր գօրգու վար։ էվվէթ, կէօյա պիզիմ խագինէի սատէթիմիզ պիրիսի թէարրուզ իտէճէք իմիշ կիպի իչիմտէ պիր խէվֆ վար տըր։ պիր գաշ սյուան պէրու հէր զէման պիզի պիհուզուր իթմիշ օլան ֆէնալըգլար պէսպէլի գալպիի սընտրմըշ քի իչիմտէ պէօյէ պիր խէվֆ հայկեր օլմըշ։ Ահ, Բաուլըմ, պիր եանտան սիզին զէվճէնիզ օլմագ, իսմինիզի Թաշըմագ, վէ իլէլ էպէտ սիզէ մէրսյութ գալմագ պախթկյարլըզը պէնիմ իչիւն Թէհանիլի հէման նագապլ պիր սատէմ տիմէգ իքէն, պիր եանտան տա շու խէվֆը տէրուն եօ՞գ մը, իչթէ պու իքի սատէմ արասընտա էպիմիշ գալմըշըմ։ ահ, գօրգույօրըմ քի պիր պէյլա տահա ուղրամայալըմ։ էկէր պէօյէ պիր պէյլա տահա պաշրնա կէլէճէք օլուր իսէ, տէհ-չէթլի չէյ օլուր։

Բաուլ սէվտկյինի քէմալը աղ իւէ գուճագլատրգտան սոնրա։

—Պիզէ վուրաճագ ատամ եալընը պէնի վուրմալը, Թէմամ գալպիմին իւզրինէ վուրմալը։ պէնիմ ինէմ սիզէ պիր սիրէր օլմալը։ տրը պէնի հիշ իւ եէրինէ գօյմայօր մըսըն։— տէյէրէք, գալգաը ճէպինտէն շրգարտրը տապանճասընը չըմինէնին իւզրինէ գօյտու։

Պու սիրահ գօլայ գուլլանըլըր պիր տապանճա իտի քի, Բաուլ կիպի տիգգաթը պիր Նիշանը էլինտէ զայէթ Թէհլիքէլի պիր պէճէ օլապիլիր իտի։

Տապանճանըն եանընա եէրտի պէշ խարթուճը հավի պիր տէ բաքէթ գօյուպ, տապանճա իչինտքի ալտը գուրշուն իւէ պէրապէր օթուզ պիրէ վատան աթէշլէր հագգգաթէն էսպապը միւտաֆաա վէ մուհաֆազանընն մուքէմմէլլէթինէ տէլալէթ իտէրլէր իտի։

Բաուլ կիւլէրէք։— Պու գատար ճէպպանէ իւէ ատէթա պիր մուհասէրէյէ գարշը տախի միւտաֆաա կէօսթէրէպիլիրիզ։ պունտան մատատա տահա իւք թապանճայը աթընճա քէօշքա տէրուենտքի խալգ, Հանրինին գօմանտասը թահթընտա օլարագ տէրհալ պուրայը իսթիրա իտէրլէր։— տէտիքտէն սոնրա, օտանընն գարաուսընը քիլիսէյկյա։— էյ, հալա գօրգույօ՞ր մըսըն։

Նիամա։— Գօրգո՞ մը, պու հիսսէ գօրգո՞ մը տէմէլի։ խա՛յր, գօրգու տրը տէյէմամ։ էկէր հիւճում իտէրլէր իսէ, պէն տէ միւտաֆաայա հազըրըմ, տալա գօրգմամ։ լաքին նէ չարէ քի օ խապիպէր, օ խայինկէր կէօրիւնմէյօրլար, իւզրինի կէճէ վագթը կէօրմէք իսթէյօրլար, գարանլըգտա հարքէթ իտէյօրլար։

Բաուլ թէքբար գըզըն եանընա օթուրտըզը զէման, Նիամա կիւզէլ պաշճըզազընը Բաուլըն կէօսիւնէ թէքբար տայաթարագ։

—Իչթէ սէվտկյիմ Բաուլ, պէն շուրաճրգտա սրզընմըշ օլտրգճա հիշ պիր շէյտէն գօրգմայաճաղըմ, հէր խէվֆի ունուտաճաղըմ։ արթըգ էմին օլ, Բաուլըմ, տիւշմէն պէնի վուրաճագ պիլէ օլսա պուրատտա սէնին գուճաղընտա վուրուռն։

Նիամա սէօզլինիւ պիթիրիր իքէն, Բաուլ սիլքինտի, տիշարրատան զայիֆ պիր չամաթամրգ գուլլարընա կէլմիշ իտի, իչիտիլէն սէս պալգօն իւզրինէ աշըլան բէնճէրէնին ճամամրընտան պիրիսինին թըրանանմասը կիպի պիր սէս իտի։ ճամ«չրթ» իթտի։

Նիամա եէրինտէն ֆըրլարճասընա տօղրուլըպ սէտիրին իւզրինէ օթուրտը։ զայէթ թէլլաշը վէ ֆագաթ զայէթ եավաշ պիր սէտտա իւէ։

—Մութլագա օնլար տրը, ահ սէվտիճէյիմ, պէնի միւտաֆաա էթ, հէրսինի տէ էօլտիւր։— տէտի։

(Տեսէ-Դ)

դրպ, Մօհամմէտ պէյ պէնիմ խրատ-մէթիմտէ օլորդը իչիւն անը թէէ-տիպ իթմէք եալընըզ պանա բաճի օլորդընը պէյան իթտիմ վէ գօնթ Սալիմպէնի իլէ բէֆիգէրէրինին խէլաս իտիմէլէրինի թալեպ էյլէտիմ։

«Գօնթ Սալիմպէնի՝ Կինտա վէ Ամ-մարայա միութատտան զիյատէ խ-թիհքեամ վերիլմէմիշ օլտըգընը, վէ Բաղ Ալուլանըն մուհարեպէյէ պիթ-միշ նազարը յլա պագտրը բիվայէթ օլընտըգընը պէյանտէն օնդրա Ամ-մարայա ավտէթ իթմիշ տիր։»

Իթալիա գրաը՝ Աֆրիգատաքի ի-թալիան ասքերինէ խիթապէն պիր պէյանանմէ նէյր խտերէք, ասքի-րը մէրգումէնին թավրը չէճաթ-քեարանէպինի բէք զիյատէ մէտհ ու սէնա իթմիշ, վէ Մասուատա թէլէֆ օլան նէֆէրաթին ֆամիլեալարը յլա իչէ եարամայաճագ մէճրուհլարա ի-անէ իտիմէք իւզրէ հարպկիյէ նազը-իտիմէք իւզրէ հարպկիյ նազը-ընա 120,000 ֆր. իրալ իթմիշտիր։

Պալատէ գիրը օլընան պէյանանմէ պէր վէճհը աթի տիր։

«Իպրազը չէճաթ վէ մէրտանէկի իթտիկինիզ յունվար 25 վէ 26 մու-հարէպէլէրի՝ Իթալիան օրտուսընա պիր շան ու շերէֆ տիր։ Ցունվար 26 մուհարեպէսի՝ պիզիմ թարիխը ասքերիմիզտէ պիր եատիկեարը էպէ-տի պրագաճագ տըր։ Եա՝ պերրկէ վէ պահրկէ ասքերլերի, քեաֆֆէնի-զին իպրազ էյլէտիկի թավրը նէ-ճիպանէլի թագտիր ու թահսին ի-տերիմ։ Գահրամանլըգտա ֆէտահ նէֆա իտէն վէ քէմալը չան ու չէ-բէֆլի հարպ մէյտանընտա տիչէն կիտլերէ պէյանը հայրէթ իտերիմ։ Շէէհ արգատաչլարընդա արզը իլ-թիֆաթ իտէն վաթան՝ սիզէ մին-նէթտար տրը։ Պէն սիզին բէխսինիզ օլտրզմա իֆթիխար իտերիմ վէ չիմ-տի տահա զիյատէ իգպալ ու թա-լիմիզէ իթիգատ ու էմնիյէթ էյ-լերիմ։»

ՈՒՄՊԷՐԹՕ

Մասուատան կէլէն սօն խապերլէ-րէ կէօրէ, ծէնէրալ ձէնէ՝ մրգտա-րը քեաֆի Իթալիան ասքերի վիւ-րուտ իտինճէյէ տէկին տիչմանըն հիճումը ալէյհինտէ հիյնը հաճէթ-տէ միւտաֆէյա իշթիրաք իտէ-պիրմէք իւզրէ Մասուատաքի էվրօ-բայլարա վէ էմնիյէթ օլնապիէն էերլի եէհալիյէ սիլահ վէ միւհիմմաթ թէվզի իթտիրմիշ տիր։

Բաղ Ալուլա՝ եէտը զապթընտա պուլունան Իթալիայը էսիր գօնթ Սալիմպէնիյի սէրպէսթ պրագմաղ իչիւն 100,000 բէալ թաղմինաթ թա-լէպ իթտիկի մէրվի տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ԲԷՏԻՖ ԱՍՔԷՐԻՆԻՆ ՍԻԼԱՀ ԱԼԹԸՆԱ ՃԷԼՊԻ

Նէվ-Ռէ նամ Բուս կազէթասը՝ Բուսիա իհթիյաթ ասքերինին թաալիմ իչիւն սիլահ ալթընա ճէլպի իւզրինէ աթիտսի մէգալէյի նէյր իթմիշ տիր։

Իհթիյաթլարըն ճէլպի զրմինտա մէսարիֆը միւգթադիյէյ 824,883 բուպլի թախսիս օլընմիշ տրը։ 14 սէնէտէն պէրու Բուսիատա գապուլ օլընան գանունը ասքերինին իհթի-յաշ ասքերինէ տահր օլան մատտէ-սի պու քէրրէ պիրինճի տէֆա օլա-բաղ իճրա օլընըյօր։

Ալէմանիատա իհթիյաթ ասքերի-նին քեաֆիֆէսի՝ իլի սէնէտէ պիր տէֆա 8 հաֆթա իճրաի թալիմ ի-տէր։ Լանտվեր եանի բէտիֆ սիլքի-նէ տահիլ օլորգտան սօնրա 5 սէնէ տէ 2 տէֆա ճէլպ օլունարաղ, 2 հաֆթա գատաը թալիմ իտէրլէր։ Սուլհ վագթինտէ իրտմէթը ասքե-ռիյէտէն մուաֆիյէթ քեպ իտէն քէսան՝ 18 հաֆթա գատաը թալիմէ մէճպուր տրրլար։ Էլհասլ Ալէմա-նիատա սէնէվի լա ագալլ 200,000 նէֆէր ճէլպ օլունուպ թալիմ իլէ իշթիղալ էյլէրլէր։

Ավսթրիա-Մաճառիսթանտա միւտ-տէթը թալիմ օլ գատաը տէյիլ իսէ տէ, սէնէվի ճէլպ օլընան իհթիյաթ ասքերի զիյատէ օլուպ, էզճիւմէ սէնէի սապրգատա ասքերը միլքէտ վէ իհթիյաթիյէտէն 306,000 նէֆէր ճէլպ օլընմիշ իտի։

Ֆրանսատա պէհէր սէնէ 275,000 նէֆէր ճէլպ օլունուպ, պունլար 28 կիւն, վէ 150,000 նէֆէր տահի ա-սաքիրը միլքէյէ ճէլպ իտիլպ, պունլար տահի 2 հաֆթա թալիմ իտէրլէր։

Իթալիատա ասքիրը իհթիյաթի-լագատաար օլաճաղըմ։ Ինկիլթէրանըն պաղը խաթա վէ իտպարը հասէպկի-լէ բօլիթիգա ուֆուգը դարարմաղ-տա օլորդը սբրատա պիկէ քէնտի-սինտէն հիւզ չէվիրէմէզ իտիմ։

Ինկիլթէրանըն բօլիթիգա մէվզի-նտէ վուգու պուլան թէպէտտիւլ իւզրէրինէ, սաիրլէրինին թէտէննի-սինտէն սէվինմէք կիպի պիր հրա-տան նէֆրէթ իթտիմ։ Դրբմ մուհա-րեպէպէսինտէ Ռուսիա զաիֆլէնտիկինտէն, ալէմ՝ Ռուսիա ալէյհինտէ պուլընտըգը կիպի, Ինկիլթէրանըն Վասաթի Ասիատա վէ Եարգտա նուֆուզը թէտէննի իթմէսի իւզրի-նէ Ինկիլթէրա ալէյհինտէ տէօնիլ-միշ տիր։

Ռուսիա իսէ՝ ուսուլը մութլագա (ապսոլութիզմ) իւզրէ թէչէքքիւլ իթմիշ պիր հիւքիւմէթ օլորդընան, քէն-տիսինին թէտէննիսինտէն՝ Գանունը էսասի իլէ իտարէ օլընան Եվրօբա ազ վամինը մէճմուն գալմասընա խ-թիղրապ օլընամաղ իտի։

Հալ պու քի, Ինկիլթէրրանըն պիր խայը զէմանտան պէրու բօլիթիգա միւթէճիլէրինէ մէլճա օլորդը, վէ Ռուսիա, Բրուսիա վէ Ավսթրիանըն Սէնթ Ալիանս (Իթթիֆագը Մու-գատտէս) նամը իլէ սապրգա պիր իթթիֆագ ագաը իլէ Եվրօբատա ուսուլը մութլագայը հէր նէ օլուբ իսէ օլսուն թէրվիճ էյլէտիքլէրի զէ-մանտա Ինկիլթէրրա թարաֆընտան պունա մուգավէմէթ օլընտըգը ու-նուտրլըը պիր խրտմէթ մի իտի։

Պիրինճի Նաբօլէոն՝ Ռուսիանըն չիտտէթլի սօուզանտան մաղլուպ օլուպ, Ալէմանլար տահի վիգայէի խսթիգլալիյէթ զրմինտա քէմալը զայրէթլէ միւշարէլէյհ ալէյհինէ գէլյամ էյլէմիշէր իսէ տէ, Ինկիլ-թէրրանըն Եվրօբա տէվլէթլէրինէ նագտէն մուավէնէթի, վէ Սրանիա-տա Նաբօլէոն ալէյհինտէ մուհարե-պէլէրի օլմասա իտի, Նաբօլէոնըն եէտը թասալլութընտան Եվրօբանըն խէլլասը միւշքիլ օլմա՞ղ մը իտի։

Ինկիլթէրրատան էն չօգ տիկկը օլաճագ պիր տէվլէթ վար իսէ, օ տա Ավսթրիա իտի։ Ավսթրիանընն Ի-թալիատաքի էյալէթլէրինի զայ վէ թէրք իթմէսի՝ Իթալիանընն Ֆրանսա թարաֆընտան վուգու պուլան մու-ավէնէթը ասքերիյէտէն զիյատէ Ին-կիլթէրրանըն թէչվիգաթը սէպէ-պկիլէ իտի։

Ալէմանիա իսէ, Ինկիլթէրրայա բէք չօգ մինէթտար օլմալը տրը։ Ֆրանսա վէ Բրուսիա մուհարեպէսի վէ Բարիզ ահտնամէսինին Դարատէ-նիզ տահր օլան մէվատտընին թա-ատիլի իւզրինէ եաղտրըմ միթա-լաթտա Ալէմանիանընն Ինկիլթէրա-յա նէ գատաը պօրճը օլտուղընը պէյան էյլէմիշ իտիմ։

Ինկիլթէրրանընն մէհֆիլը ալիյէ-սինին ահվալինէ էվվէլճէ տահի քէսբը մալիմաթ էյլէմիշ, վէ Գօն-ֆէտերասիօն Ժէրմանիք (Ճէրման Իթթիհատը) էնտարընտա Սադսօնեա էլչիսի պուլընտըղը սրրատա Ինկիլ-թէրրա գրալիցասընին իպտիվաճը վէ պահթիյար օլորգլարը զէմանտա քէնտիլէրինին չէրէֆը միլագաթը-նա նաիլ օլմուշ իտիմ։ Զէվճինին վէ-ֆաթընտա մաթէմզէտէ օլուպ թէն-հանիչին օլորդընը կէօրմիշ իտիմ։

Պու տէֆա Ինկիլթէրրայա միւա-սէլէթիմտէ միւշարէյէյհա գրալիցա հազրէթլէրինին մախտումը ազիզլէ-րի բրէնս տը Կալը Սանտրինկամ սէրայընտա թիֆօ իլլէթինէ միւպ-թէլա օլմասընան նաշի տիչարը ըզտըրրապ օլմասընը տահի միշահէ-տէ էյլէմիշ։

Մուգատտէմա Ցանիմարգա տէվ-լէթի ալէյհինտէ օլարաղ՝ Լօնտրա-տա վուգու պուլան մէմուրիյէթիմ-տէ Ցանիմարգա գրալընընն տամատը պուլընան բրէնս տը Կալ իլէ կէօ-րիշմէկէ ճէսարէթ իտէմէմիշ իսէմ տէ, պու քէրրէ բրէնսը միշարէլէյհ հազրէթլէրի պէնի ֆէվգէլատէ իլ-թիֆաթլա դապուլ, վէ 7 սէնէ միւտտէթը սէֆարէթիմտէ Մարպօ-ռուհաուզ վէ Սանտրինկամ սէրայլա-ընտա տահմա պէնի թալիֆի էյ-լէմիշ տիր։

Բրէնսը միշարէլէյհէն Հինտիս-թանա սէյահաթընտա քէնտիսինի թէչեիյէ կիթտիկիմիզտէ, սալիմէն ավտէթինտէ բէք չօգ մէճմուն օլա-ճաղընմանը պահսլա, օլ եէվմը մէ-սուտ նամընա Վալը թապիր օլընան պագ օյունը իչիւն պիր նօթա թէր-թիպ ու թանզիմ իտէճէկկիմի պէյան իթտիմ վէ սէօզիւմիւ տահի իճրա էյլէտիմ։

Բրէնսին Հինտիսթանտան ավտէ-թինտէ սէրայտա վերիլէն պալօ-տա, բրէնս տը Կալ հազրէթլէրի՝ պանա խիթապէն «Գօնթ Պայսթ ճէնապլէրի, սիզին իչուն պալօտաքի վ-ը իչիւն պիր նօթա թէրթիպ իթ-տիկինիզ՝ Մ-ՊՐԻ Բ-Ն կազէթասընտա եաղըլը, կէօրտիւնիւ՞զ մի» տէ-յու սիվալ իթտիքտէ, «Էվվէլ է-ֆէնտիմիզ, հէմ տէ սէնաթը ճէ-տիտէմէ բէք չօգ մէճմուն գալտրմ։ Մուգատտէմա Պիզմարգ վէ Կօրչա-գօֆ իլէ պերապէր տիբլօմաթլար զիմբէսինտէն մասատա օլարրմ հալտէ, չիմտի սայէի ալինիդտէ Շրթ-բաուս վէ էլտօֆէլ իլէ պերապէր մէչահիրը մուսիգիչինասան զիմբէ-սինէ տահիլ օլտրմ։» տէտիմ։

ԳՈՒՐ ՊԱՅՍԹԸՆ ԹԱԹԸՐԵԼԷՐԻ

Սադսօնիա խարիճկէ նազրը օլորդը հալտէ 1866տա Բրուսիա իլէ Ավսթրիա մուհարեպէսինէ Ավսթրիա իլէ միթ-թէֆիգ օլմասընտան սօլայը բրէնս Պիզ-մարգ իլէ մինասէպաթը միւնգաթի օ-լարաղ Ավսթրիա իմբէրաթօրընա տէ-խալէթ իտէն վէ էվվէլա Ավսթրիա խա-ռիճկէ նէզարէթինէ վէ մուախսէրէն տէվլէթը միւշարէյէհանընն Լօնտրա վէ Բարիզ սէֆարէթլէրինէ նապ օլանան մութէվէֆա մէշհուր գօնթ Պայսթըն բօլիթիգաճա խաթերէյէրի նէյր օլընըպ խայը մալիմաթը միհթէվի պուլուն-տրպընտան, Եվրօբա տիբլօմասի ալէմին-ա էհէմիյէթլէ թէլագգը օլընմըշ տրը։ Իշթէ մէզքուր խաթերէյէրին պաղը ֆըզրալարը՝ պէր վէճհը աթի նագլ օլը-նը։

ԳՈՒՐ ՊԱՅՍԹԸՆ ԼՕՆՏՐԱ ՍԷՖԱՐԷՆԻ

Նոյեմբեր այընտա սօուգ պիր կիւնտէ Վիէննատան հարէքէթ իթ-տիմ։ Լօնտրայա տուխուլինտէ շէ-տիտ պիր տիւման՝ էթրաֆը խսթիլա էյլէմիշ իտի։ Շու մէնզարէյէ նա-զարէն եէնի շէյլէր կէօրմէք էֆ-քեարը օլմասա, մէրագա տիչար օ-լաճագ իտիմ։

Ինկիլթէրատա տահի մուգատտէ-մա իգամէթ էյլէտիկիմտէն, մէմլէ-քէթը մէզքուրէ հազրընտա թէ-վէճճիւհիմ պագը իտի։ Եվրօբանընն սաիր մահալլէրինէ նիսպէթլէ, Ինկ-կիլթէրատա զէվգ ու սէֆահաթ վէ-սաիթի աղ իսէ տէ, հէր պիր էճնէ-պի իչիւն մուճիպը մահզուզկէթ բէք չօգ շէյլէր տահի վար տրը։ 7 սէնէ գատաը Լօնտրատա սէֆիրլիկիմ միւտտէթինտէ Ինկիլթէրայա օլան թէվէճճիւհ վէ հիւքմէթիմթէն էյլիտ իթտիկինտէն, հագիգաթէն Ինկիլ-թէրայը սէվէրիմ, վէ Ինկիլթէրանընն իսթիգպալինէ տայիմա գավիէն ա-ղաստար օլաճաղըմ։ Ինկիլթէրանընն պաղը խաթա վէ իտպարը հասէպկի-լէ բօլիթիգա ուֆուգը դարարմաղ-տա օլորդը սբրատա պիկէ քէնտի-սինտէն հիւզ չէվիրէմէզ իտիմ։

Ինկիլթէրանընն բօլիթիգա մէվզի-նտէ վուգու պուլան թէպէտտիւլ իւզրէրինէ, սաիրլէրինին թէտէննի-սինտէն սէվինմէք կիպի պիր հրա-տան նէֆրէթ իթտիմ։ Դրբմ մուհա-րեպէպէսինտէ Ռուսիա զաիֆլէնտիկինտէն, ալէմ՝ Ռուսիա ալէյհինտէ պուլընտըգը կիպի, Ինկիլթէրանընն Վասաթի Ասիատա վէ Եարգտա նուֆուզը թէտէննի իթմէսի իւզրի-նէ Ինկիլթէրա ալէյհինտէ տէօնիլ-միշ տիր։

Ռուսիա իսէ՝ ուսուլը մութլագա (ապսոլութիզմ) իւզրէ թէչէքքիւլ իթմիշ պիր հիւքիւմէթ օլորդընան, քէն-տիսինին թէտէննիսինտէն՝ Գանունը էսասի իլէ իտարէ օլընան Եվրօբա ազ վամինը մէճմուն գալմասընա խ-թիղրապ օլընամաղ իտի։

Հալ պու քի, Ինկիլթէրրանընն պիր խայը զէմանտան պէրու բօլիթիգա միւթէճիլէրինէ մէլճա օլորդը, վէ Ռուսիա, Բրուսիա վէ Ավսթրիանընն Սէնթ Ալիանս (Իթթիֆագը Մու-գատտէս) նամը իլէ սապրգա պիր իթթիֆագ ագաը իլէ Եվրօբատա ուսուլը մութլագայը հէր նէ օլուբ իսէ օլսուն թէրվիճ էյլէտիքլէրի զէ-մանտա Ինկիլթէրրա թարաֆընտան պունա մուգավէմէթ օլընտըգը ու-նուտրլըը պիր խրտմէթ մի իտի։

Պիրինճի Նաբօլէոն՝ Ռուսիանընն չիտտէթլի սօուզանտան մաղլուպ օլուպ, Ալէմանլար տահի վիգայէի խսթիգլալիյէթ զրմինտա քէմալը զայրէթլէ միւշարէլէյհ ալէյհինէ գէլյամ էյլէմիշէր իսէ տէ, Ինկիլ-թէրրանընն Եվրօբա տէվլէթլէրինէ նագտէն մուավէնէթի, վէ Սրանիա-տա Նաբօլէոն ալէյհինտէ մուհարե-պէլէրի օլմասա իտի, Նաբօլէոնընն եէտը թասալլութընտան Եվրօբանըն խէլլասը միւշքիլ օլմա՞ղ մը իտի։

Ինկիլթէրրատան էն չօգ տիկկը օլաճագ պիր տէվլէթ վար իսէ, օ տա Ավսթրիա իտի։ Ավսթրիանընն Ի-թալիատաքի էյալէթլէրինի զայ վէ թէրք իթմէսի՝ Իթալիանընն Ֆրանսա թարաֆընտան վուգու պուլան մու-ավէնէթը ասքերիյէտէն զիյատէ Ին-կիլթէրրանընն թէչվիգաթը սէպէ-պկիլէ իտի։

Ալէմանիա իսէ, Ինկիլթէրրայա բէք չօգ մինէթտար օլմալը տրը։ Ֆրանսա վէ Բրուսիա մուհարեպէսի վէ Բարիզ ահտնամէսինին Դարատէ-նիզ տահր օլան մէվատտընին թա-ատիլի իւզրինէ եաղտրըմ միթա-լաթտա Ալէմանիանընն Ինկիլթէրա-յա նէ գատաը պօրճը օլտուղընը պէյան էյլէմիշ իտիմ։

Ինկիլթէրրանընն մէհֆիլը ալիյէ-սինին ահվալինէ էվվէլճէ տահի քէսբը մալիմաթ էյլէմիշ, վէ Գօն-ֆէտերասիօն Ժէրմանիք (Ճէրման Իթթիհատը) էնտարընտա Սադսօնեա էլչիսի պուլընտըղը սրրատա Ինկիլ-թէրրա գրալիցասընին իպտիվաճը վէ պահթիյար օլորգլարը զէմանտա քէնտիլէրինին չէրէֆը միլագաթը-նա նաիլ օլմուշ իտիմ։ Զէվճինին վէ-ֆաթընտա մաթէմզէտէ օլուպ թէն-հանիչին օլորդընը կէօրմիշ իտիմ։

Պու տէֆա Ինկիլթէրրայա միւա-սէլէթիմտէ միւշարէյէյհա գրալիցա հազրէթլէրինին մախտումը ազիզլէ-րի բրէնս տը Կալը Սանտրինկամ սէրայընտա թիֆօ իլլէթինէ միւպ-թէլա օլմասընան նաշի տիչարը ըզտըրրապ օլմասընը տահի միշահէ-տէ էյլէմիշ։

Մուգատտէմա Ցանիմարգա տէվ-լէթի ալէյհինտէ օլարաղ՝ Լօնտրա-տա վուգու պուլան մէմուրիյէթիմ-տէ Ցանիմարգա գրալընընն տամատը պուլընան բրէնս տը Կալ իլէ կէօ-րիշմէկէ ճէսարէթ իտէմէմիշ իսէմ տէ, պու քէրրէ բրէնսը միշարէլէյհ հազրէթլէրի պէնի ֆէվգէլատէ իլ-թիֆաթլա դապուլ, վէ 7 սէնէ միւտտէթը սէֆարէթիմտէ Մարպօ-ռուհաուզ վէ Սանտրինկամ սէրայլա-ընտա տահմա պէնի թալիֆի էյ-լէմիշ տիր։

Բրէնսը միշարէլէյհէն Հինտիս-թանա սէյահաթընտա քէնտիսինի թէչեիյէ կիթտիկիմիզտէ, սալիմէն ավտէթինտէ բէք չօգ մէճմուն օլա-ճաղընմանը պահսլա, օլ եէվմը մէ-սուտ նամընա Վալը թապիր օլընան պաղ օյունը իչիւն պիր նօթա թէր-թիպ ու թանզիմ իտէճէկկիմի պէյան իթտիմ վէ սէօզիւմիւ տահի իճրա էյլէտիմ։

Բրէնսին Հինտիսթանտան ավտէ-թինտէ սէրայտա վերիլէն պալօ-տա, բրէնս տը Կալ հազրէթլէրի՝ պանա խիթապէն «Գօնթ Պայսթ ճէնապլէրի, սիզին իչուն պալօտաքի վ-ը իչիւն պիր նօթա թէրթիպ իթ-տիկինիզ՝ Մ-ՊՐԻ Բ-Ն կազէթասընտա եաղըլը, կէօրտիւնիւ՞զ մի» տէ-յու սիվալ իթտիքտէ, «Էվվէլթ է-ֆէնտիմիզ, հէմ տէ սէնաթը ճէ-տիտէմէ բէք չօգ մէճմուն գալտրմ։ Մուգատտէմա Պիզմարգ վէ Կօրչա-գօֆ իլէ պերապէր տիբլօմաթլար զիմբէսինտէն մասատա օլարրմ հալտէ, չիմտի սայէի ալինիդտէ Շրթ-բաուս վէ էլտօֆէլ իլէ պերապէր մէչահիրը մուսիգիչինասան զիմբէ-սինէ տահիլ օլտրմ։» տէտիմ։

ԳՈՒՐ ՊԱՅՍԹԸՆ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԷՖԷՆԴԻ

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ միւլա-գաթըմիզա հազրըլանմաղ արզու-սընտա պուլընտըղընտան, թային օլընան զէմանտան պիր սաաթ սօնրա հուզուրլարընա տավէթ օլընտրմ։

Իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ հազ-րէթլէրի՝ Պէօյիւք Ֆրէտերիք զէմա-նընտա 7 սէնէ իմթիտատ իտէն մու-հարեպէսէն պէտ իլէ 1870 սէնէսի-նէ դատար Ավսթրիա վէ Բրուսիա տէվլէթլէրինին միւնասէպաթլարը հազդընտա ուզուն ուզատը յա պահ իտուպ, իչուն միւնասէպաթտա Ավսթրիանընն խաթասը՝ Պէօյիւք Ֆը-ըէտերիզ թարաֆընտան զապթ օլը-նան էյալէթլէրին կէրի ալընմասը ի-լէ Բրուսիայը էսկի հուտուտը տա-խրինէ սօգմաղ թասավվուրը օլոր-զընը տէրմէյան էյլէտի։

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ Ավսթ-րիա տէվլէթինին Բրուսիա իլէ պիր-թթիֆագ Ցանիմարգա ալէյհինէ իլանը հարպ իթմէսի՝ սէմէրէի մու-զաֆֆէրէյէթին պէյնլէրինտէ մու-դասէմէսի իչիւն օլորզընը տախի ի-լավէի մէգալ իթտի։

1863 թարիխինտէ բրէնս Պիզ-մարգ՝ Շլէզվիկ-Հոլշթայն տուգա-ըզլարը մէսէլէսինէ մահզա Ավսթ-րիա իլէ պիրթթիֆագ գէլյամ ի-տէճէկինի սեզյէմիշ իտի։

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի նութգա տէվամլա տէտի քի, «1866տա Ավսթ-րիա իլէ հարպ խուպ իթմէմէք մէսէլէսի իւզրինէ օլդ ատտար զիհն եօրտրմ-բի, 8 կէճէ ույգու ույյա-մատրմ։ Նիհայէթ Ավսթրիանընն թէ-տարիքեաթընա մէպնի մուհարեպէ-յէ մէճպուր օլտուտ։

«Մամանֆիհի Ավսթրիա՝ իշչուն մուհարեպէտէն չօգ էհվէն գուբ-թուլարդրը իթիրաֆ իթմէլի տիր։ Պէն զալէպէմի սուի խսթիմլ իթմէ-յու սէմահաթ կէօսթերտիմ։ զիրա պիր թարաֆտան Ֆրանսանընն միւտա-խէլէսինտէն վէ տիկէր թարաֆտան Եվրօբատա պիր մուհարեպէի ու-մումիյէ զուհուրինտէն իհթիրազ իթմէքտէ խտիմ։ Մուհարեպէի ա-խիրէ պէնիմ արզումը խիլաֆընտա վուգու պուլուպ, արզու էյլէմէտի-կիմ հալտէ Բրուսիա տէվլէթի՝ Ալէ-մանիա հիւքիւմթը միւթթէֆիգ ա-սընը ըդյասէթինի իհրազ էյլէմիշ տիր։

«Ահվալը մաղլյէնինունուտրլմասը՝ գօլպ օլմատրընա վագրի իսէմտ, շիմտի Աւսթրիա իլէ միւնասէպաթը տօսթանէտէն պաշդա շէյ արզու էյլէմէյօրըմ։»

Իշչու նութգա պիր չօգ իթիրազ իտէպլիտիկիմ հալտէ, հիւքմէթ վէ սիւքիւթ իլէ խ/ԽԽմա վէ իթիրազ-լարըմը բրէնս Պիզմարգա սէրտ ի-տէպլիյէճէկկիմտէն, իմբէրաթօրընն մէգալէի իթիլաֆճույանէսինի գաթ իթմէք քեարը ագիլ օլամայաճաղընը հիսս իթտիմ։

Իմբէրաթօր Կայեօմ՝ շայանը տրդ-գաթ պիր միւթալաատա տահա պուլունարաղ, «Ֆրանսանընն մաղ-լուպկիյէթի՝ թա 1866 թարիխինտէ Բրուսիա վէ Ավսթրիա մուհարեպէ-սի զէմանընտա վուգու պուլոու։ Օ զէման հէնուզ պիզ Ավսթրիա իլէ միւսալէհա իթմէզտէն Ֆրան-սա իմբէրաթօրը Իւլիւնճիւ Նա-բօլէոն՝ արդամզտան իւզէրիմիզէ հիւճում իտէպլիր իքէն, հէր նա-սրլ իսէ հիւճում իթմէյիպ, պիր գաչ սէնէ սօնդրա խօտ պէ խօտ հար-պա գէլյամ խտէրէք բէրիյան օլտու։ Հաֆթա պէն մուհարեպէի մէգքիւ-բէտտէ Ֆրանսանընն պիթարաֆ գալ-ճաղընը մէմուլ խտէմէտիկիմտէն, պէօյիւք մուհարէպէ օլմատրգճա Բէն էյալէթլէրինտէքի ապքէրմիզի պաշդա պիր թարաֆա սէվգ իտէ-մէմիշ իտիմ։ Հէր հալտէ Նաբօլէո-նընն օ զէման պիթարաֆ գալմասընտան տօլայը քէնտիսինին նամընը թէչէքքիւր իլէ եատ էյլէրիմ» տէ-միշ տիր։

ՐԷՍԱԻ

ՄԷՀԷՄԷԴԸ ԷՖԷՆԴԻՆԷ

Իթալիա թէպաասընտան Իզան Օ-մենն Իզմիրտէն Ցէրսաատէթէ կէ-թիրիպ զապթ օլընան կրՈՒ միյա-նընտա զուհուր իտէն ֆէՐէլէր գա-չաղ օլմատրընտան, գաթը իլէ սա-հիպինէ վերիլմէսի, վէ գաչբրրբը իքէն էլէ կէչիրիլէճէք ֆէՐէլէր իլէ սաիր մէքթիւքեաթը էճնէպկիյէնին գաթ ու իպթալը իլէ ֆիրուխթ օլը-նարաղ էսմանը հասրլէսինտէն նրա-ֆընն մուխպիրինէ իթմասը վէ նրա-ֆը տիկէրինին խրատ գայտը հագ-դընտաքի ուսուլին մուհաֆաղաբ իչիւն Շուրաի Ցէվլէթճէ մուգատ-տէմա թանզիմ օլընան մաղպաթա լուզէրինէ, Մալիյէ Նէգարէթիյլէ մու-խապէրելի թէգքէրէ հիւքմինճէ իճ-րա գէլընան մուգաքերաթը միթէ-զամին Շուրաի մէզքիւր Ցախիրյէ տաիրէսինտէն գալէմէ ալընան մաղ-պաթա իլէ, Բուսիա թէպաասընտան Գօսթանթին ՃԷրմանա Հօճապէ յտէ-քի (Օտէսա) մաղազասընտան կէօն-տէրիլմիշ օլան բուպլիէր իլէ եինէ թէպաահ մէրգումէտէն Տիմիթրի Մանօլինին Ցէրսաատէթէ վիրուտնա-տէ իւզրինտէ պուլընանՈՒս մէքթիւ-քեաթը վէ գավահմինին կէօմրիւք մէմուրարը թարաֆընտան գապթ օլընտըգընտան, վէ պու պապտէ իթ-թիխազ օլընան թէտպիր թէպլիղ օ-ղընմամշ իտուկինտէն պահսլա, պա-զը իֆատէյի հավի Բուսիա սէֆար-էթինտէն վերիլէն թագրիր ճիւմ-լէսինին լէֆֆի իլէ Խարիճկէ նէզա-բէթը ճէլիլէսինտէն մէպուս թէզ-քէրէ՝ մէճլիսը մախտուսը վիւքէլա-տա լէտէլմիթալա էկէրչի մաղ-պաթի մէզքիւրէտէ մէքթիւքեաթը էճնէպկիյէնին գաթ ու իպթալը իլէ ֆիրուխթ օլընարաղ էսմանը հասրլէ-սինտէն նրաֆընն մուխպիրինէ իթ-թասը վէ նրաֆը տիկէրինին խրատ գայտը՝ գաչբրրբրը իքէն էլէ կէչի-րիլէն մէքթիւքեաթը էճնէպկիյէ չմիլ օլարաղ, չու մուամէլէնին աս-հապը թարաֆընտան տօղրուճա կէօմ-բիւրէրէ կէթիրիլէն սիմմէքթիւ-թը էճնէպկիյէ հագդընտա տախի իճ-բասը՝ ահապէրնին պիհագդէն չիքեա-յէթինի մուճիպ օլաճաղընտան, պու-գապիլտէն օլան սիմ մէքթիւքեաթը էճնէպկիյէնին գաթը իլէ ասհապրնա իթասը միւնասիպ օլաճաղը տէրմէ-յան գէլընմըշ իսէ տէ, մէքթիւքեա-թը էճնէպկիյէնին մէնը թէտավիւլ հագդընտա մէճլիսը մախտուսմա մուգատտէմա իթթիխազ օլընան գարար՝ խիլաֆը մէճմուլիյէթ կէօմ-բիւքտէն գաչբրրբրաղ տա էլէ կէչի-րիլէն մէքթիւքեաթը էճնէպկիյէնին զապթ ու միւսատէրէսի վէ խարիճ-տէն կէթիրիլէճէք մէքթիւքեաթը կէլտիկի մահալէ իատէսի իլէ պու-ռատան մէմալիքը էճնէպկիյէյէ կէօ-թիւրիլէճէք օլանլարը տախի էմ նէյէթ թահէլընտա իխրաճընա մի-սատէ իթասը մէրքէզինտէ օլա-սընա նազարէն, Շուրանըն իչպու մազպաթարընտա մուհարբը օլորը վէճէլ՝ խարիճտէն կէլէճէք մէքթի-քեաթը էճնէպկիյէնին գաթը իլէ ա-հապրնա իթասը՝ գարարը մէգքիւբ մուվաֆֆը օլամայաճաղընտան, իչպու գարար տաիրէսինտէ մուտտէլէ իճրասը, եանի ասհապը թարաֆըն-տան տօղրուտան տօղրույա կէօմ-բիւկէ կէթիրիլէն մէքթիւքեաթը էճ-նէպկիյէնին կէլտիկի մահալէ իատէ-սիյէ պուրատան խարիճէ կէօթիւ-բիլէճէքլէրինտէ տախի թէտավիւլ հագ-դընտաքի մէճմուլիյէթի մուհաֆա-զաթէն էճնիյէթը մանթլուպէ թահ-թընտա օլարաղ իխրաճընա միսա-սատ իթասը, վէ մէճմուլիյէթը վա-գրայա մուխալիֆ օլարաղ սուբէթը խաֆիյէտտ իտիլ օլընը իքէն տեր-տէսթ իտիլիր իսէ, էշեահ մէճմու-էի սաիրէ կիպի կէօմրիւքլէրճէ զապթ ու միւսատէրէսի վէ խարիճ-տէն կէթիրիլէճէք մէքթիւքեաթը կէլտիկի մահալէ իատէսի իլէ պու-ռատան մէմալիքը էճնէպկիյէյէ կէօ-թիւրիլէճէք օլանլարը տախի էմ նէյէթ թահէլընտա իխրաճընա մի-սատէ իթասը մէրքէզինտէ օլա-սընա նազարէն, Շուրանըն իչպու մազպաթարընտա մուհարբը օլորը վէճէլ՝ խարիճտէն կէլէճէք մէքթի-քեաթը էճնէպկիյէնին գաթը իլէ ա-հապրնա իթասը՝ գարարը մէգքիւբ մուվաֆֆը օլամայաճաղընտան, իչպու գարար տաիրէսինտէ մուտտէլէ իճրասը, եանի ասհապը թարաֆըն-տան տօղրուտան տօղրույա կէօմ-բիւկէ կէթիրիլէն մէքթիւքեաթը էճ-նէպկիյէնին կէլտիկի մահալէ իատէ-սիյէ պուրատան խարիճէ կէօթիւ-բիլէճէքլէրինտէ տախի թէտավիւլ հագ-դընտաքի մէճմուլիյէթի մուհաֆա-զաթէն էճնիյէթը մանթլուպէ թահ-թընտա օլարաղ իխրաճընա միսա-սատ իթասը, վէ մէճմուլիյէթը վա-գրայա մուխալիֆ օլարաղ սուբէթը խաֆիյէտտ իտիլ օլընը իքէն տեր-տէսթ իտիլիր իսէ, էշեահ մէճմու-էի սաիրէ կիպի կէօմրիւքլէրճէ զապթ ու միւսատէրէսի վէ խարիճ-տէն կէթիրիլէճէք մէքթիւքեաթը կէլտիկի մահալէ իատէսի իլէ պու-ռատան մէմալիքը էճնէպկիյէյէ կէօ-թիւրիլէճէք օլանլարը տախի էմ նէյէթ թահէլընտա իխրաճընա մի-սատէ իթասը մէրքէզինտէ օլա-սընա նազարէն, Շուրանըն իչպու մազպաթարընտա մուհարբը օլորը վէճէլ՝ խարիճտէն կէլէճէք մէքթի-քեաթը էճնէպկիյէնին գաթը իլէ ա-հապրնա իթասը՝ գարարը մէգքիւբ մուվաֆֆը օլամայաճաղընտան, իչպու գարար տաիրէսինտէ մուտտէլէ իճրասը, եանի ասհապը թարաֆըն-տան տօղրուտան տօղրույա կէօմ-բիւկէ կէթիրիլէն մէքթիւքեաթը էճ-նէպկիյէնին կէլտիկի մահալէ իատէ-սիյէ պուրատան խարիճէ կէօթիւ-բիլէճէքլէրինտէ տախի թէտավիւլ հագ-դընտաքի մէճմուլիյէթի մուհաֆա-զաթէն էճնիյէթը մանթլուպէ թահ-թընտա օլարաղ իխրաճընա միսա-սատ իթասը, վէ մէճմուլիյէթը վա-գրայա մուխալիֆ օլարաղ սուբէթը խաֆիյէտտ իտիլ օլընը իքէն տեր-տէսթ իտիլիր իսէ, էշեահ մէճմու-էի սաիրէ կիպի կէօմրիւ

ԹԻՎՃԱՀԱԹ

Մէտինէի միւնէվվերէ միւտիրիյէթ խաղինէսի միւմէյյիզը էվվէլի Ապտիւլ Ճէլիլ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանկիյէ սընփը սանխի Թէվֆիհ պույրըլմըշ տը։

* *

Մէճլիսը Թէսդիգաթը չէրիյէ պաշ քեսթիպ մուսլինի Ճէմիլ էֆէնտիյէ Յիւնճիւ Մէճլ,

Էրքեանը հարպիյէի ումումիյէ տարիբէսինին կիւնճիւ շիպէսինէ մէմուր էրքեանը հարպիյէ միրալայլարընտան Համիտ պէյէ Յիւնճիւ Օսմանի,

Մէտինէի միւնէվվերէ միւտիրիյէթ խաղինէսի միւմէյյիզը էվվէլի Ապտիւլ Ճէլիլ էֆէնտիյէ Թէպտիլէն Յիւնճիւ Մէճիտի,

Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հարդէթիլէրինին մայէթի մէմուրլարընտան Մուհսին պէյէ կիւնճիւ Օսմանի,

Բօմոտաքի Ալէմանիա սէֆարէթի պաշ քիթապէթինէ Թային օրնմըշ օլան Մ. Լինտնատա Յիւնճիւ Օսմանի, վէ Տէրսաատէթի սէֆարէթի մայէթինտէ պուլընան Լէրէլէ Նամ վաբորը գարտանը Մ. Տիրէքքէրէ Յ. իւնճիւ Մէճիտի,

Իտարէի Մախսուսէ վաբորլարընտա Հոռոռ Բաշը վաբորը սիւվարիսի պին պաչր Հասան, վէ Տրրաճ լիման բէյիսի Ապտուլլահ, վէ Սանէր վաբորը Հիմայունը սիւվարիսի Նուրի, վէ Բեյնէբ Թէռուրէ վաբորը Հիմայունը սիւվարիսի Ալի գարտանլարա Յիւնճի Մէճիտի,

Պահրը Սէֆիտ պոզաղընտա պուլընան Բրմրքէօր վաբորլարը գումբարանեսաբ միւէսսիսի Մ. Ճուլա Յիւնճի Մէճիտի Նիշանը իհսան պույրըլմըշ տը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՐԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 24 փեսր.

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	101-15/16
Օսմ. էհսամը աչըլըը	13-5/16
» » գարանը	13-3/8
» » Սէրի Ա	20-1/2
» » » Գ	13-1/2
» » » Ս	13-3/8
Օթման 1871	69-1/4
Օսմանլը Պանգասը	99-3/8
Բուսիա խթիգրայը	92-5/8
Մըսրը տուլ. մութահէտէ	71-3/8
» խթիկայլը	94-5/8
Տաիրա Սանկիյէ Մըսրը	68-1/8
Թուրքիտ խթիգրայը	92-
Մաճառխթ. էհսամը 1877	-
Գամպիո Բարկլ 3 այ վատէ	-

Բարկլ 24 փեսր.

Ֆրանս. էհսհ. 3 % Ֆր.	78-82½
» » 4½ %	107-75
Լէյնի Օսմ. էհսամը աչըլըը	15-50
» » » գարանը	13-37½
Մէ-դոռէլէ	
Սէրի Գ.	-
» Ս.	15-50
Բուսիէլի չըմէնտըֆէրի	31-25
Օսմանլը Բէյժիսի էհսամը	-
» Պանգասը	485-
Գրէկի Լիոնէ	538-75
Գրէկի Ֆոնտիէ	1326-25
Լիսն ագսիսնը	1227-50
Սիւվէյէց ագսիսնը	1947-50
Բուսիա 5 % 1877	98-½
Խթալիա էհսամը	94-75
Մըսրը Ֆոնտ. մութահէտէ	362-50
Եուհան 5 % 1879	299-37½
Գամպիո 3 այ վատէ	25-39

Վիէննա 24 փեսր.

Լօնտրա լուզրինէ գամպիո	128-40
Բուսիէլի չըմէնտըֆէրի	16-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էհս. ում. տիւն ագչ. գար.	15-03
» » » էն եիւքսէք	15-06
» » » էն աշաղը	14-38
Պու սասպահ » »	14-39
Խթիգրայը » » տիւն գար.	41-30
» » » էն եիւքսէք	41-32
» » » էն աշաղը	41-18
» » » աչըլըը	41-24
Մըսրը մութահէտէ գար.	79-
Պու սասպահ աչըլըը	79-
Սէրի Ա.	21-20
» Գ.	13-
» Գ.	14-39
Բուսիէլի չըմէնտըֆէրի	32-62½
Ագչէ ֆարկի	08-
Ռէյթար Դրչ.	-
Հէվալէսիզ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէկի ժէնէրալ	6-01
Սթամպօլ պանգասը	5-25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-07
Թրամվայ	2-77½

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դրշ.տան	Դրչ. Բր.
Պէյաղ մէճիտիյէ ֆարգը	107-20
Մէխալիթ »	99-
Պէշիք »	102-
Սլիմբրիդ »	102-
Ինկիլիզ Լիրասը	111-02
Ֆրանսըզ ալթունը	87-36
Բօլ	90-24
Գրէկից ալթունը	51-20
Գարսօն գայմէսի	9-86

ԹԱՍԳԻԾԻ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	
50) » »	22-
100) » »	
500 » »	
1000) » »	21-10
10000 »	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ճիմուտը ճէնապը Միւլիւքեանէ մուայինաթը իչին միւպայասը մէվզրի միւնադասայա գօնուլան եիւզ օթուզ պին չէքիտէն եիւզ էլլի պին չէքի եանի պէհէր ճէտտտ չէքիտին խուսմը օլան թարթը հաթ ալը իքի պուլուզ միլիօն գրչէի ճէտտտ մանկալ քեօմիւրինին խթասընա թալիպ օլան վէ չէրայեթինի ալնամագ խթէյէնէրին չուպաթը բուսինին եիրսի իքինճի կիւնիւնէ գատար հէր կիւն մադամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

10 շուպաթ 1887

3—2

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ թահնիյէ խաբէսի հասընլաթընան օլուպ ֆիւրսխթ օլընճաագ եիւզ պին գըյէ գալըն վէ էլլի պին գըյէ ինճէ քերէքին էսմանը էվվելճէ նագտէն վէ բէչինէն վերիլիպ գալտրըրընմագ չարթը իկէ գալը քերէկին պէհէր գըյէսի սեքիզ, ինճէնին տօգուզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ չուպաթն օն ալթընճը կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէն, վէ օն եէտինճի կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ զամին գապուլ օլընճաագընտան, իշիրայա թալիպ օլանլարըն Լէվազիմաթը Ումումիյէի աաբերիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

11 շուպաթ 1887

3—2

Թաղինէսէն գումաչ վէ բամպուգլարը վերիլէրէք չէրամիթը մուգարէրէսի վէճճէլ, զուրբաա խասթախանէսի իչին իսմալ թիմարիլէճէք օլան մալիսմէմիզտար էնթարի վէ ատն վէ կէօմլէք վէ սարիյատէն էնթարիլէրին պէհէրի 100էր վէ եաթագ գըրգիլարընն 90ար վէ գուսուր ատն վէ կէօմլէք վէ թէրբօշ վէ եաթագ չարչաքը վէ նէվրեամ վէ եիւզ եատրըը վէ հիւզ եատրըը գրլրգիլարընն տախի պիրիպիր իւզերինէ պէհէրի 20չէր բարատա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընարընա վէ չէհրը չուպաթն 14կիւնճիւ ճումատա երթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ 16ընճը բաղար երթէսի կիւնիւ տախի 100ատ 5 թէնգիլ օլունուր իսէ, գապուլ օլունուպ անտէն սոնրա թէնգիլ գապուլ իտիլմէյէճէկինէ պինատն, նօգատանը իկէ թալիպ օլանլարն վէ տահա զիյատէ մալիսմաթ ալմագ խթէյէնէրին Եվգաքը Հիմայուն մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէյէրի իլան օլունուր։

10 շուպաթ 302

3—3

Էսպագ Էվգաքը Հիմայուն մէսարիֆաթ միւտիրի մէրհումմ Մէհմէտ Ռիֆաթ էֆէնտի վերէսէսի ասդիր մախտումբարը Ապտիւլգատէր Մահիր վէ Մօհսին Պահիր պէյլերին վասիյէրի վէ վարիսէրի Ա թկյէ հանբրին միւթէվէֆաթ մումանիյէյինին դէվճէէ ուխրասընտան միւթէվէլլիւտ տաղիր մախտումը Ալի Շեֆիգ պէյին լիպէպէվյին գրզգարընաաը վէ վասիսի Լամնէ Սաթհէ հանբրմ գիմէթմինտէ պա իլամի չէրի ալաճագլարը օլան մէպալիզը մալիսմէնին թէէմիր խթիֆաար զրմնընտա մէտեռունէի մէզգուրէնին բէտէրի միւթէվէֆաի մումանիյէյտէն խմթիգալէն միւթէսարրրֆէ օլարզը ատթիգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ ի մուսամթ սօղաղընտա վագը 1 նումէրօ իլէ մուրագգամ պէքքեաբ օտաալարընտաբի պիր բուպ հիսսէի չայիասը՝ իչպու թարիխը իլանտէն իմիպարէն 15 կիւն սօնրա պիմիւպայտէ ֆիրուխմբնա թէչէպպիւս օլաճաղընտան, թալիպ օլանլարը վէ բէյ պիւրմէք խթէյէնէրին միւտէթը մէզքիւրէ խթամընտան սօնրա, Տէրսաատէթ Իլամաթը Շեբիկէ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

12 շուպաթ 302

ԷՎԳԱՔԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Եվգաքը Հիմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլընմագտա օլան ամթիւզզիքր հիսսէի մէնգիլ վէ ագարը Ֆագիհնէի Եվգաքը Հիմայուն Նէզարէթինին հէնուզ թէսվիյէ օլընմայան հէր նէվ սուրէթ վէսէրկի վէ գուբան գապուլի իլէ ֆիրուխթ միւգթէզաի իրատէ Ալիէ իգթիզասընտան պուլունմուշ օլմաղլա, պէր մուճիպը իրատէի Ալիյէ 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան շնճի իլան միւտտէթի օլան իլ-պու 302 սէնէսի չուպաթընն 9ընճը բաղար էրթէսի կիւնինտէն իթիբարէն մահը մէգքիւրընն 16ընճը բաղար էրթէսի կիւնիւնէ գատար թալիպ օլանլարընն գըյէթը մուխամմէնէսինին էօչրինէ միւսավի թէէմին ագչէսինյէ պէրապէր իտարէի մէգքիւրէյէ միւրաճաաթ իտուպ միւզայէտէսինտէ պուլընմագլըզը լազըմ կէլէճէյի շնճի տէֆթ օլարագ պէյան ուլան օլունուր։

• • 52 • • 3000 (1) • — Ագսէրայտա Քեսթիպ Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ Ճէրրահ բաշա ճատտէսինտէ Եվգաքի կէտիքեաթընտան թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 150 դրուշ քիրայէ միւթէհամիլ ախշալ 1 պապ պագգալ տիւքքեանընն միւլքինին նըսքի հիսսէսի իլէ կէտիկինին բուպ հիսսէսի։

• • 120 • • 750 • — Իսկիւտարտա Սօլագ Սինան մահալլէսինտէ Սէլամի Ալի էֆէնտի ճատտէսինտէ Եվգաքի կէտիքեաթընտան թէրպիէն 12 մէթրօ արսատա շէհրի 10 դրուշ քիրալը ախշալ վէ պիլա հավա պիր պապ հաղաճ տիւքքեանը կէտիկինին Ֆրանք հիսսէսի։

• • 22 • • 500 • — Էյուպ Էնսարիտէ Գասըմ Զաուշ մահալլէսինտէ Պալըգզը սօղաղընտա Ուզուճա Պապա վագֆընտան թէրպիէն 90 մէթրօ պիր գըթա մէնգիլ արսասընն բուպ հիսսէսի։

• • 24, 8 • • 200 • — Էյուպ Էնսարիտէ Ուզուճա Պապա մահալլէսինտէ Պիլպիլ Տէրէսի սօղաղընտա թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիր գույու վէ 600 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշալ վէ խարաղ պապ մէնգիլին օն հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

• • 13 • • 12500 • — Ուզուն Զարբըտա Պէկզաղը ճէմտտ մահալլէսինտէ Զուգուր Զէյմէ սօղաղընտա Նէֆիսը Հարէմէն վէ Գալիչէնի Հասան վագֆընտան թէրպիէն 300 մէթրօ արսատա մէպնի 12 օտա 3 սուֆա վէ պիր գույու վէ 350 մէթրօ պաղչէ վէ պիր համմամը միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 46 • • 12000 • — Սարբեար գարկյսինտէ Եէնի մահալլէ ճատտէսի իլէ Համմամ սօղաղընտա Միւֆթի Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 350 մէթրօ արսատա մէպնի 10 օտա 4 սուֆա 2 գույու վէ թահթընտա 6 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 3000 դրուշ քիրալը ախշալ պիր պապ մէնգիլին 14 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

• • 234 • • 6667 • — Դալաթատա Ալլահա Մէսճիտ մահալլէսինտէ Մահմուտյէ ճատտէսինտէ Եվգաքի կէտիքեաթընտան թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա շէհրի 30 դրուշ քիրալը պիր պապ թուզը տիւքքեանը կէտիկինին 7 հիսսէտէն 4 հիսսէսի։

• • 1 • • 1000 • — Ագսէրայտա Քեսթիպ Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ Գաֆէնի սօղաղընտա թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գույու վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին նըսքի հիսսէսի։

• • 16 • • 1250 • — Գասրմ Բաշատա Քիւշիւք Բէյալի մահալլէսինտէ Զըգմագ ճէվիզ ալթը սօղաղընտա Շեհքիվէճի Հիւսէյին էֆ. վագֆընտան նըսքի հիսսէ մէնգիլ։

• • 23 • • 250 • — Գասրմ Բաշատա Սիրքէճի Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ Բիւշմանիյէ սօղաղընտա թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր գույուը միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 1 • • 2500 • — Գասը Զէյմէսինտէ Քեսթիպ Գասրմ մահալլէսինտէ Իչքէնպէճի սօղաղընտա թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 11 • • 4500 • — Սամաթիատա Սանճագտար Խայրէտտին մահալլէսինտէ Ուզունճա Օվա սօղաղընտա Հաճի Իպրահիմ աղա վագֆընտան թէրպիէն 65 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 80 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 10 • • 3334 • — Թօրխանէտտ Գուլ օղլու մահալլէսինտէ Մէհմէտ սօղաղընտա Բահիթ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆայը միւշթէմիլ ախշալ վէ չէհրի 175 դրուշ քիրալը պիր պապ մէնգիլին սիւլուս հիսսէսի։

• • 22 • • 6250 • — Գասրմ Բաշատա Եէլ Տէյիրմէնինտէ Մութասիեօգուլը սօղաղընտա Ղազիհիսէյին բաշա վագֆընտան թէրպիէն 250 մէթրօ արսատա մէպնի 9 օտա 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 114 մէթրօ պաղչէ վէ պիր քիլէրի միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 31 • • 25000 • — Զէյնճիրլի գուլուտա Եէֆզէլղատտ մահալլէսինտէ Հաճըզ բաշա ճատտէսինտէ թէրպիէն 300 մէթրօ արսատա մէպնի, 12 օտա 4 սուֆա 2 գույու վէ 600 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ գօնաղը 6 հիսսէտէն 2 պուչուգ հիսսէսի։

• • 33 • • 3000 • — Ագսէրայտա պուրէպա Հիսսէյին աղա մահալլէսինտէ Շեֆքէրճի սօղաղընտա թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա 2 սուֆա 1 գույու վէ 15 մէթրօ արսատա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին 5 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

• • 74 • • 27500 • — Պէկզաղ գարկյսինտէ Պէկզաղ ճատտէսինտէ Սուլթան Ահմէտ Սալիհ վագֆընտան թէրպիէն 300 մէթրօ արսատա մէպնի 6 օտա վէ պիր սուֆա 2 գույու վէ 4000 մէթրօ տաղ վէ օրման մահալինի միւշթէմիլ սէնէվի 2500 դրշ. քիրալը ախշալ պիր պապ սահիխանէնին սիւլուս հիսսէսի։

• • 5 • • 5000 • — Գուլգաբուտա Թավաշի Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Սու Թէրազիսի սօղաղընտա Սիւլէյման աղա վագֆընտան թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա պիր սուֆա 1 գույու վէ 45 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 142 • • 1666 • — Եէնի պաղչէյի Նէսլիչահնուլթան մահալլէսինտէ Սուլուգուլէ ճատտէսինտէ Գուլէի Զէմին վագֆընտան թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ ախշալ վէ չէհրի 80 դ. քիրալը պիր պապ պագգալ տիւքքեանընն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

• • 12 • • 2500 • — Գասըմ Բաշատա Թահթա Գասը մահալլէսինտէ Զըգմագ եաղխանէ սօղաղընտա Ուզուն Իպրահիմ պէյ վագֆընտան թէրպիէն 37 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույուը միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին նըսքի հիսսէսի։

• • 24 • • 1250 • — Գարանը Տագիգտէ Հըզըր պէյ մահալլէսինտէ Քիւլխան սօղաղընտա Տամատ Սպտիլ Բահման էֆ. վագֆընտան թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա պիր գույուը միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 4, 6 • • 3625 • — Պէկզաք գարի գյսինտէ Պէկզաք ճատտէսինտէ թէրպիէն 250 մէթրօ արսատա մէպնի 8 օտա 2 սուֆա 3 գույու վէ 4 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր ճիհլիթինտ շէհրի 216 դրշ. քիրալը պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 11 • • 2500 • — Գասը Զէյմէսինտէ Ալթը Պողաղ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ թէրպիէն 40 մէթրօ արսատա մէպնի օտա պիր սուֆա պիր գույու վէ 9 մէթրօ աչգալըզը միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի։

• • 12 • • 6900 • — Գարանը Տագիգտէ Էլվանզատ մահալլէսինտէ Թէքէ պաշը սօղաղընտա թէրպիէն 64 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա 2 սուֆա պիր գույու վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշալ պիր պապ մէնգիլին նըսքի հիսսէսի։

(1) Ճիմիզէրին պաշլարընտա իւք հիգատա պուլունան բուգամար՝ մալիւլաթըն Նիւմէրօլարընը, իքինճի հիզատաքիէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլիրմէքտէ տիրլէր։

ՏԻՐԻ ԻՔԻՆ ՄԻԼԻՈՆԱՏԻՐ ՄԻՐՀՈՒՄ

ԴՐՈՒՄՈՎ ՏՕՕՊՏ

Ֆրանսական Գերագույն Դատարանի դատավճռով, Ֆրանսական Գերագույն Դատարանի նախագահ Մ. Ֆրանսուա Դրումովի ներկայությամբ, Ֆրանսական Գերագույն Դատարանի դատարանի դահլիճում, Ֆրանսիայի